

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská a teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Anna Kovářiková

Zážitkový tábor pro skautský oddíl Velký Újezd

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Milena Öbrink Hobzová, Ph.D.

Olomouc 2022

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně a použila jsem při tom jen uvedené prameny a literaturu.

V Olomouci dne .....

.....

Anna Kovářiková

Na tomto místě chci poděkovat Mgr. Mileně Öbrink Hobzové, Ph.D., za vstřícné vedení bakalářského projektu, poskytování cenných rad a odborných připomínek při zpracovávání veškerého materiálu.

Obsah

Úvod	1
1 Skaut.....	2
1.1 Historie skautingu	2
1.1.1 Zakladatelé skautingu a počátky skautingu	2
1.1.2 Válečné a poválečné období	4
1.1.3 Skauting v době socialismu	6
1.1.4 Skauting po roce 1989	6
1.2 O skautu	7
1.2.1 Skautské ideály	8
1.2.2 Stupně zdatnosti a odborné znalosti	10
1.3 Skautská družina	15
1.4 Skautské akce.....	17
1.4.1 Skautské výpravy.....	17
1.4.2 Skautský tábor	18
1.4.3 Další akce	19
2 Skautský oddíl Velký Újezd.....	20
2.1 Středisko ve Velkém Týnci.....	20
2.1.1 Středisková rada a komise	20
2.1.2 Oddíly	21
2.1.3 Pořádané akce střediska 2020.....	21

2.2	Skautský oddíl Velký Újezd	22
2.2.1	Historie oddílu	22
2.2.2	Současný oddíl.....	22
2.2.3	Akce oddílu za rok 2020.....	23
3	Charakteristika tábora	24
3.1	Cíl, předmět, metody projektu	24
3.2	Možnosti financování	25
3.3	SWOT analýza.....	26
4	Návrh tábora (Cesta za pokladem).....	29
4.1	Denní řád a jídelníček	29
4.2	Aktivity v jednotlivých dnech.....	29
	Závěr.....	91
	Literatura a prameny.....	93
	Seznam tabulek.....	97
	Seznam příloh.....	98
	Přílohy	99
	Anotace	

Úvod

Cílem tohoto bakalářského projektu je navrhnout zajímavý a akční skautský tábor pro oddíl Velký Újezd. Pro místo konání tábora byla zvolena Slezská Harta, konkrétně tábořiště u Vápenné pece, kde se již několik let pořádají nejrůznější tábory, nejen skautské. Program se zaměřuje především na celotáborovou hru, její cíle a jednotlivé aktivity.

První kapitola této práce je teoretická. První část přibližuje historii skautingu, a to od jeho počátku, přes válečné období, dobu socialismu až po současnost. Kapitola zahrnuje také o informace zakladatelích a významných osobnostech skautingu v českých zemích i v zahraničí. Další část se zabývá skautingem samotným. Vysvětluje tento termín, skautské ideály a stupně zdatnosti. Dále objasňuje, co je to skautská družina, skautské akce, jako jsou výpravy a tábor. Teoretická část poskytuje komplexní přehled o historickém vývoji skautingu a jeho současné podobě.

Další kapitola pojednává o oddíle ve Velkém Újezdě a o skautském středisku Ladislava Ruska ve Velkém Týnci. Je zde popsána činnost střediska, funkce střediskové rady a komise. Jsou zde představeni jednotliví členové střediskové rady a komise i s jejich pravomocemi. Tato část zmiňuje rovněž oddíly, které se ve středisku Ladislava Ruska nachází a dílčí akce, které jsou zde pořádány.

Následuje praktická část zaměřená na předmět, cíle, financování tábora a SWOT analýzu, jež slouží k sumarizaci kladů a záporů pro oddíl i tábor. Rozsáhlou část práce tvoří návrh aktivit pro jednotlivé dny. Celotáborová hra má za cíl hledání pokladu, rozlišování dobra a zla nebo řešení problémových situací. Ostatní hry, které na táboru proběhnou, jsou obecnější. Hry podporují interakci mezi dětmi, stmelení skupiny, navázání přátelských vztahů, poznávání přírody i skautské ideály. V konečném důsledku mají tyto hry napomoci zaškolení rádců v rámci vedení dětí a práce s nimi. Některé hry jsou oddechové a rozvíjí u dětí jejich zájmy (sportovní, paměťové, výtvarné aj.). V rámci tábora děti rovněž pomáhají v kuchyni a při nočních hlídkách. Tato část obsahuje také jídelníček a denní řád, bez nichž by nebylo možné tábor realizovat.

Závěr projektu shrnuje tuto práci, k níž náleží seznam tabulek, seznam příloh a soupis použité literatury a pramenů.

1 Skaut

První kapitola pojednává o skautu samotném. Objasňuje historii skautingu, jeho ideály a stupně zdatnosti. Kapitola rovněž obsahuje bližší informace o skautské družině, skautských výpravách či táborech.

1.1 Historie skautingu

Podkapitola o historii skautingu přináší vhled do jeho počátků, přes válečné a poválečné období, socialismus až po skauting po roce 1989, který přinesl mnoho změn. Ke skautingu však patří hlavně osobnosti, jež stály u jeho zrodu.

1.1.1 Zakladatelé skautingu a počátky skautingu

Už od počátků samotné pedagogiky se prostředky k výchově dětí a mládeže měnily a vyvíjely. Mnoho filozofů a pedagogů odmítalo knihy jako jediný zdroj poznání a přikláněli se k praxi, osobní zkušenosti nebo k útěku do přírody. Tento způsob výchovy nalezneme v díle Jana Amose Komenského *Pampaedia* (17. století) nebo v díle *Emil, čili, O vychování* od Jeana Jacquesa Rousseaua (18. století). Osobní zkušenost a praxi preferoval také Johann Bernhard Basedow (19. století), který je nazýván *otcem táboření*. V 19. století to byl Daniel Carter Beard, který založil organizaci *Synové Daniela Boona* po vzoru hraničářů. (Šantora, 2012, s. 14)

Skauting vznikl ve 20. století. Za jeho zakladatele je považován Ernest Thompson Seton a Robert Baden-Powell. Ernest T. Seton ovlivnil dosavadní myšlení skautingu tím, že si postavil chatu v divočině mezi velkými skalami. Jeho obydlí však často ničila nevychovaná mládež z okolí. Ernest T. Seton přišel s poněkud netradičním řešením a chlapce pozval na víkend. Večer jim vyprávěl o indiánech a přírodě. Kluci byli nadšení, následující den začali společně život indiánů napodobovat a vytvořili indiánský kmen. Zvolili si náčelníka, zástupce, strážce ohně a podobně. Ernest T. Seton vytvořil zákoník, jehož základem byla odvaha, čest, laskavost a samostatnost. (Šantora, 2012, s. 14-15) Vymyslel udělování *Tří orlích per*, při němž musí skaut prokázat sebezapření a trpělivost, kdy jeden den drží půst, další den nesmí být slyšen a třetí den viděn. Nyní se tato zkouška plní na skautském táboře a za splnění získá skaut odznak. (Břicháček, 2001, s. 63) Ernest T. Seton založil podobných rituálů mnohem více a jeho počínání vyústilo v roce 1902 založením organizace *Woodcraft Indians*. Ernest T. Seton je autorem mnoha knih jako například *Svitek březové kůry*, *Příručka lesní moudrosti*.

Byl to on, kdo uspořádal první tábor. V roce 1906 se Ernest T. Seton setkal s Robertem Baden-Powellem, který měl zájem od něj leccos převzít, avšak jakožto armádní důstojník chtěl z chlapců vychovat muže připravené sloužit vlasti. Proto mu vzor ideálního indiána nevyhovoval. (Šantora, 2012, s. 14–15) Robert Baden-Powell se setkal během svého života s nejrůznějšími mládežnickými organizacemi po celé zemi. Na základě toho uspořádal svůj první tábor, kde již uplatnil některé z prvků skautingu. Chlapci byli rozděleni do družin a měli svého rádce. Učili se první pomoci, přežití v přírodě a hráli hry. Po tomto úspěchu publikoval v roce 1908 příručky *Aids to scouting*, *Scouting for boys* a později vydal časopis *The Scout*. Po celou dobu byl aktivním vojákem, což ho často drželo mimo dění skautské organizace. (The Scout Association, 2005) V Londýně se v témže roce uskutečnila přednáška, kde bylo oficiálně vyhlášeno založení skautského hnutí. Skauting se pak velmi rychle začal šířit celou Anglií. Za rok skautovalo na 100 000 chlapců. Zájem o skauting rostl i u dívek, a tak Robert Baden-Powell požádal svoji sestru Agnes, aby se stala předsedkyní výboru sesterského hnutí a ujala se dívčí organizace. Chlapecký i dívčí skauting pak postupně proudil do celého světa. (Šantora, 2012, s. 16)

Skauting se začal v roce 1911 rozvíjet i v Čechách. Nejvýznamnější osobností českého skautingu je Antonín Benjamin Svojsík, který se v roce 1911 vypravil do Anglie, aby viděl skautování na vlastní oči. Jeho kniha o základech junáctví shrnuje na více než 700 stranách poznatky z oblasti teorie výchovy v přírodě a ve skautské praxi. Knihu psal společně se 30 dalšími autory, jakými byli například František Čáda, František Drtina nebo Karel Velemínský. Hnutí získalo pevný odborný základ, což je jedním ze specifických rysů skautingu. Druhým rysem jsou jeho snahy o úpravu anglického vzoru tak, aby tvořil systém vycházející z potřeb českého prostředí a českých dětí. Antonín B. Svojsík chtěl u dětí podpořit silné citové prožitky z přírody. Jako základní kámen využil skautskou družinu, která je užívaná dodnes nejen ve skautu. (Břicháček, 1991, s. 12)

Antonín B. Svojsík sestavil svoji pokusnou družinu, kde vedl skauting tak, jak si to sám představoval. Následně začal s propagací mezi učiteli. Přednášel v pražském Sokole a na schůzích nejrůznějších společností. Antonín B. Svojsík hledal i odpovídající český název pro skaut a navrhl jméno *Junák*, které převzal od autora Josefa Holečky, jenž psal o slovanských hrdinech tzv. *černoorských junácích*. Toto slovo vyjadřovalo krédo junáctví, a to krásné mravní a tělesné vlastnosti. V roce 1912 pro něj navrhl Mikoláš Aleš znak s černou hlavou chodského psa na bílém poli. Pes je odrazem vlastenectví, národní hrdosti, věrnosti. Později

se i v českých zemích vžil upravený anglický vzor lilie, ale pes byl ponechán v jejím středu. První tábor se začal připravovat na jaře 1912, pro jeho realizaci získali organizátoři dotaci 300 korun, která stačila na vše potřebné. Zájemci byli ve věku od 11 do 18 let z různých měst a vrstev. Tábor trval celkem 4 týdny. (Šantora, 2012, s. 18-19)

Spisovatelka Popelka Biliánová zrealizovala ve stejný čas první letní prázdninový pobyt, který byl určen výhradně pro dívky. Autorka usilovala především o předání skautské myšlenky všem dívkám. V roce 1914 pak vydala svou vlastní knihu *O dívčím skautingu*.

Skauti se postupně rozdělili do věkových kategorií. Děti na prvních stupních základních škol jsou světlušky a vlčata, druhé stupně jsou skauti a skautky, dalším stupněm jsou roveři a rangers. Tyto nejstarší skupiny se však utvořily až časem. Skauting původně cílil na prostřední skupinu skautů a skautek. Tato organizace se však z počátku potýkala s nedůvěrou ze stran pedagogů a rodičů. Děti často do skautu utíkaly a byly vystavovány nadávkám a posměchu. Pozdvižení způsoboval jak chlapecký, tak především dívčí skaut, u jehož zrodu stála Vlasta Koseová. Vzpomínala, jaký poprask způsobilo, když poslala jednu z dívek koupit náradí. (Šantora, 2012, s. 32-33)

Časem vznikl i skautský kroj. Svojsík chtěl v Čechách zavést oblek podobný chodskému. To se však nesetkalo s ohlasem a pro kroj byla zvolena jednoduchá hnědá barva. Vznikaly také klubovny, ty měly podobu srubů a chat. Výpravy a tábory se konaly vždy v co největší divočině. Každá družina měla své jméno, název družiny byl odvozen od slov souvisejících s přírodou. (Šantora, 2012, s. 33-34).

1.1.2 Válečné a poválečné období

V době první světové války se skauti účastnili především dobročinných akcí ve prospěch invalidů, raněných, vdov a sirotků. Po počátečních poválečných rozbrojích a nesrovnalostech ohledně organizace byl v roce 1919 založen *Svaz junáků a skautů republiky Československé* a jednotlivé menší skautské spolky byly spojeny dohromady. V roce 1922 se konaly *Národní skautské slavnosti*. V témže roce byl založen *Svaz slovanských skautů a skautek*. (Šantora, 2012, s. 74-75)

Tento svaz uspořádal v roce 1931 *Jamboree* (mezinárodní setkání) ve Stromovce. Účastnilo se ho asi 15 000 skautů a skautek většinou z Československa, ale i z Polska, Jugoslávie, Litvy, Anglie nebo Francie. Skauting si tak získal uznání u široké veřejnosti. Mezi další důležitá

skautská data patří 22. únor 1926. Slaví se jako *Den sesterství* a svátek všech skautek světa. Dalším významným mezníkem je rok 1928, kdy byla založena světová organizace skautek WAGGS (World association of Girls Guides and Girls Scouts). Mezi zakládající státy této organizace patřilo i Československo. Československé skautky začaly od roku 1935 pokládat za svůj slibový odznak modrý trojlístek. Tyto roky bývají považovány za zlatá léta skautingu. V roce 1938 však zemřel Antonín Benjamin Svojsík. Svojsíkova pohřbu, který se konal 20. září 1938 na vyšehradském hřbitově, se zúčastnilo 3 000 skautů a skautek. Dva roky na to byl *Junák* rozpuštěn nacisty. (Břicháček, 2001, s. 376-377)

Na sklonku 30. let došlo ze společensko-politických důvodů ke spojení *Sokola*, *Orla* a *Skautu*. Skauti se připravovali na možnou blížící se situaci. Před rokem 1940 se pořádaly tábory, avšak skautům byla již zakázána jakákoliv symbolika. Oficiálně byl *Skaut* rozpuštěn 28. října 1940 a následně bylo obsazeno skautské ústředí a kanceláře. Vyšší skauti byli prohledáni a spolku byl zabaven veškerý majetek. Skauti se potom zapojovali do sokolských akcí, které však byly zrušeny v roce 1941. Mnoho skautů se účastnilo odbojové činnosti. V roce 1940 vytvořilo 12 skautů s vodáckými oddíly skupinu *Zbojník*. V roce 1943 se spojili s další skupinou a utvořili tzv. *Zpravodajskou brigádu*, která zůstala v činnosti po celou válku. Po válce v letech 1946–1948 bylo všem skautům působících v odboji předáno vyznamenání tzv. *Junácký kříž*. Popraveným skautům je vystavěna mohyla na Ivančence, kterou každý rok oddíly navštěvují. (Šantora, 2012, s. 118-122)

Od prvních poválečných dní byl skautský kroj viděn téměř všude. V průběhu několika měsíců se přihlásilo na 200 tisíc zájemců a konalo se školení nových vůdců. Poválečné skautské tábory se zaměřovaly na pomoc venkovu a pohraničí. Skauti pomáhali při žních, sklizni chmele a v lese. V říjnu 1945 začaly opět vycházet časopisy, mezi něž patřil i časopis *Junák*. Šéfredaktorem tohoto časopisu se stal Jaroslav Foglar. Dále se objevil časopis *Činovník*, *Slovenský junák* nebo *Skautka*. Postupně rostlo úsilí komunistické strany získat si mladou generaci. Toto úsilí vyústilo 26. srpna 1945 k založení jednotného, výlučně levicově orientovaného, *Svazu české mládeže*. *Junák* se tak stal kolektivním členem *Svazu české mládeže* a postupně se zcela ocitl v moci KSČ. V roce 1948 zbylo z původních 180 000 členů už jen 30 000. Roku 1949 byla oficiálně založena *Pionýrská organizace* a 1. ledna 1951 byla veškerá činnost *Junáka* ukončena. (Šantora, 2012, s. 138-143)

1.1.3 Skauting v době socialismu

V 60. letech se začala objevovat nová naděje pro skauty a skautky. *Pionýrská organizace* stagnovala a začala hledat nové způsoby vedení. V polovině 60. let byl vytvořen klub *Psohlavci*, který navázal kontakt s dřívějšími představiteli *Junáka*. Postupně se formovaly další skupiny a začaly se opět konat i besedy. V roce 1968 byla úplná obnova skautingu na spadnutí. Avšak po obsazení Československa armádami paktu Varšavské smlouvy došlo ke stvrzení sovětského velení. (Šantora, 2012, s. 162-163)

Činnost *Junáka* byla potřetí ukončena v roce 1970. Některé oddíly ale nadále krátce pokračovaly pod vedením jiných organizací. Skauti se oficiálně rozloučili. Uspořádali poslední tábor, výpravu a schůzku oddílů. Do nového *Pionýra* nenastoupili zdaleka všichni skauti. Bývalým členům se však nevyhnuly perzekuce, propouštění z práce či nepřijetí do škol. (Břicháček, 2001, s. 332-333) Řada oddílů působila v exilu, kde se pořádaly tábory a setkání. I na světové *Jamboree* v 70. a 80. letech přijelo několik skautů z Československa. Oddíly v ilegality musely být naprosto výběrové a disciplinované. Za nováčky ručili kmenoví členové. Oddíly byly často napojeny i na farnosti. V 80. letech bylo již patrné uvolňování. Zlom nastal roku 1989, kdy se k veřejnému vzdoru vůči režimu přidala i ilegální skautská skupina a společně začali plánovat obnovu *Junáka*. V listopadu došlo k přípravám na obnovu skautingu a 2. prosince 1989 v Městské knihovně v Praze na shromáždění bývalých představitelů *Junáka* byl skauting oficiálně obnoven. (Šantora, 2012, s. 178-183)

1.1.4 Skauting po roce 1989

Počátkem 90. let se opět skauti vrátili do mezinárodního společenství. Skautky byly přijaty do světové organizace *WAGGGS* (World association of Girls Guides and Girls Scouts) a všichni junáci se opět zařadili mezi členy *WOSM* (World organization of the Scout Movement). Po rozdělení Československa musel *Junák* o vstup do obou centrál zažádat znovu. Mohly se opět pravidelně pořádat sněmy *Junáků* a rozšířily se možnosti zahraničních kontaktů. Za hranice vyjížděly samostatné oddíly, jednotlivci i celé národní výpravy. První velká mezinárodní akce u nás se uskutečnila v roce 1994. Mezinárodní setkání *Intercamp* se konalo u Tachova. O tři roky později se konala akce *Fénix*, jež byla zaměřena na tradici předválečných táborů slovanských skautů.

V roce 1991 se skauti z Československé republiky mohli oficiálně účastnit *Jamboree* v Koreji. Výprava byla menší. O čtyři roky později v Nizozemsku však uvítali již 42 členů.

Velkou událostí byl zejména rok 2007, kdy se skauti sešli v Anglii. Do nového tisíciletí vstoupili členové v nových krojích. Košile byly moderního střihu ve světle béžové barvě. V roce 2007 si skauti připomínali první tábor v Anglii vedený Robertem Baden-Powellem. (Šantora, 2012, s. 120-123)

I po 100 letech nalezneme skautské organizace ve 216 zemích, z nichž je 155 mezinárodně uznaných. Společně čítají více než 28 miliónu členů. Každý týden se konají tisíce „družinovek“ a každý víkend stovky výprav. Každoročně se konají tábory, různé akce, nadále přibývají nové oddíly a do organizace vstupují noví členové. (The Scout association, 2005)

1.2 O skautu

V této podkapitole je osvětlen charakter skautu. Charakterem skautu se rozumí skautské ideály, jako je skautský zákon, skautský slib, denní příkaz. Přiblíženy jsou i některé skautské symboly. Mezi stupně zdatnosti je zařazena nováčkovská zkouška, první a druhý stupeň, liliový kříž a odborné zkoušky.

„Skauting je způsob, jak poznáš, co v tobě doopravdy je, příležitost ukázat, co dovedeš. Je také společenstvím chlapců a dívek z více než 150 zemí světa. Je to přátelství, dřina, zábava, sport, odpočinek a poznání, nezištná pomoc druhým, příprava na tvůj budoucí život.“ (Břicháček, 2001, s. 8-9)

Skauting je výchovné hnutí, které odpovídá věku i potřebám mladých lidí, a svými metodami usiluje o rozvoj jejich osobnosti a přípravu na zvládnání složitých životních situací. Cílí také na správný životní styl a jeho utváření, provází jedince po celý život v duchu zásady *„jednou skautem – navždy skautem“*.

„Je to cesta životem, která se vyznačuje především zprvu dětských, ale později i zralých přátelských vztahů.“ (Břicháček, 1991, s. 9-10)

1.2.1 Skautské ideály

Skautský zákon

Skauti a skautky se na celém světě hlásí ke stejným ideálům a zákonu. Tento zákon má 10 bodů a je často přirovnáván ke světelným paprskům majáku. Říká, jak myslet, mluvit, jednat. Členové by se jím měli řídit v průběhu celého života. Pokud se proti zákonu proviní, je důležité, aby si svůj prohřešek uvědomili a snažili se ho napravit. Zákon má dávat sílu k zápasu s vlastními slabostmi a špatnými vlastnostmi.

Body zákona

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

(Skauting, 1995, s. 128)

Skautský slib

Nováčci dokazují své odhodlání stát se skauty a vydat se na cestu skautingem složením skautského slibu. Tento závazek se pak stane závazkem před ostatními, a hlavně před sebou samým.

Znění slibu

„Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

Sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době, plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské, duší i tělem být připraven pomáhat vlasti a bližním.“

Věřící skauti mohou slib zakončit prosbou: *„K tomu mi pomáhej Bůh.“*

Heslo skautů: *„Bud' připraven!“*

(Břicháček, 2001, s. 23)

Denní příkaz

Denní příkaz: *„Alespoň jeden dobrý skutek denně“* platí pro život každého skauta. Za tento skutek je považován čin pro někoho druhého, často neznámého. Skutek by měl být vykonán bez požádání a očekávání odměny. (Břicháček, 2001, s. 26) Robert Baden-Powell říkal, že stejně jako bylo jednou ze základních povinností rytířů vykonat dobrý skutek, tak jde i o jednu ze skautských zásad. Robert Baden-Powell radil skautům, aby si uvázali uzel na kapesníku a nezapomněli tak vykonat dobrý skutek. Pokud se stane, že skaut zapomene vykonat dobrý skutek, měl by další den vykonat dobré skutky dva. Skutek nemusí být jen jeden. Vykonat jeden skutek je dle zákona povinnost, ale čím více jich skaut vykoná, tím lépe. (Skauting, 1995, s. 228)

Skautské symboly

Ve znaku skautů nalezneme lilii. Její podoba se však v různých zemích liší tvarem, barvou i velikostí. Čeští skauti mají uprostřed odznaku štítek s černou hlavou psa. Oficiálním znakem je bílá lilie s pěticípmi hvězdičkami, lilie je obklopena kruhem z lana spojeného ambulantním uzlem na fialovém podkladu. Lilie symbolizuje střelku ukazující vzhůru správným směrem, tato střelka má skautům ukazovat, jak plnit povinnosti a pomáhat druhým. Tři cípy připomínají tři body skautského slibu. Znakem skautek je zlatý trojlístek, který má ve dvou postranních lístcích pěticípmou hvězdičku. Zlatá barva znázorňuje slunce, tři lístky a tři body slibu. Stonek vyjadřuje plamen lásky k lidstvu. Hvězdičky mají deset cípů – stejný počet jako má zákon bodů. Mezi skautské symboly dále patří sekera zaseknutá do špalku, která bývá na táborech. Symbolem je také stisk levé ruky, kterou si podávají skauti, protože je blíže

k srdci. Světový signál skautů zní: „*Skautské ideály spojují svět.*“ Zpívá se čtyřikrát ke všem světovým stranám. Nad dohasínajícím skautským ohněm se často tvoří tzv. *Gilwellský kruh*. Kruh nikde nezačíná ani nekončí. Kruh se utvoří tak, že každý skaut zkříží paže před tělem a chytne se pravou rukou souseda po levici a levou toho po pravici. Vůdce pošle stisk a ten musí dojít zpět k němu. Kruh se používá coby symbol pro loučení. Za další symbol lze považovat pozdrav. Tři prsty pravé ruky – tři body slibu. (Skauting, 1995, s. 236-238) Za symbol lze považovat i skautský kroj. Kroj má světle hnědou barvu. Doplněn je šátkem. U světlušek a vlčat žlutým, u starších skautů hnědým. U vodáků je šátek v modré barvě. Na kroji je rovněž několik odznaků a nášivek. Hlavní slibový odznak je nad středem levé kapsy. Na kroji je umístěna domovenka se sídlem oddílu, číslo oddílu, znak družiny, znak WAGGGS nebo WOSM. Kroj je často doplněn odznáčky, které skaut získal, a lístky na kapse. Ty říkají, jak dlouho už skautuje. Kroj může doplňovat píšťalka a různé placky z akcí. (Břicháček, 2001, s. 28-30)

1.2.2 Stupně zdatnosti a odborné znalosti

Nováčkovská zkouška

Než se stane dítě členem oddílu, musí splnit tzv. nováčkovskou zkoušku. Zkouška prověří vědomosti, dovednosti a zájem o činnosti v oddíle. Podmínkou pro zkoušku je odevzdaná přihláška podepsaná rodičem. Zkouška má několik částí z různých oblastí.

Tabulka 1: Nováčkovská zkouška

Idea	- pohovořit si s vůdcem o zákonu, slibu a dalších ideách skautů
1. Sebevýchova a služba	- dbát o sebe a zevnějšek
2. Občanství	- znát státní vlajku, hymnu a tísňových volání
3. Kultura	- znát některé skautské časopisy

4. Dovednosti	- umět se sbalit na výpravu, vědět kde postavit stan, rozdělat oheň, znát značky
5. Skautské znalosti	- znát historii skautingu, pokřiky v družině, skautský znak, pozdrav, hymnu a kroj
6. Zdraví	- vědět o nebezpečí kouření, alkoholu, znát zásady hygieny atd.
7. Sport	- zvládnout ujít 10 km terénem
8. Vodácké doplňky	- uplavat 100 metrů, 10 metrů pod vodou, ovládat pádlování, znát názvy lodí apod.

(Břicháček, 2001, s. 44-45)

Další částí je splnění prvního stupně.

Podmínkou pro první stupeň je složení skautského slibu. Poté může skaut plnit první stupeň.

První stupeň

Tabulka 2: První stupeň

Idea	- promluvit si s vůdcem o skautských ideách
1. Sebevýchova a služba	- převzít povinnost v rodině, účastnit se na sociálně prospěšné akci, vést družinu, organizovat akci pro oddíl

2. Občanství	- znát hlavní historické osobnosti, mít znalosti o své obci, okolí bydliště a klubovny, ovládat jízdni řády
3. Kultura	- znát skautské příručky, vést si skautský zápisník, představit ostatním kulturní akci, udělat zápis do kroniky atd.
4. Dovednosti	- znát výstroj na tábor, k přespání venku, zúčastnit se tábora, znát značky apod.
5. Skautské znalosti	- znát své středisko, skautské symboly, krojové značení
6. Příroda a ekologie	- znát zásady pohybu v přírodě, chráněné rostliny a zvířata apod.
7. Zdraví	- účastnit se besedy o drogách, znát osobní a táborovou hygienu, první pomoc apod.
8. Sport	- uplavat 50 metrů, 30 bodů v trojboji apod.
9. Vodácké doplňky	- uplavat 300 metrů, potopit se 2 metry, ovládat uzly, záchranu tonoucích apod.

(Břicháček, 2001, s. 47-51)

Druhý stupeň

Podmínkou pro podstoupení druhého stupně je úspěšné složení první stupně.

Tabulka 3: Druhý stupeň

Idea	<ul style="list-style-type: none"> - promluvit si s vůdcem o problémech s plněním zákona a slibu.
1. Sebevýchova a služba	<ul style="list-style-type: none"> - umět vést domácnost, uskutečnit sociálně prospěšnou akci, mít funkci v oddíle apod.
2. Občanství	<ul style="list-style-type: none"> - znát vývoj ČR a svůj region
3. Kultura	<ul style="list-style-type: none"> - vést zápisník, přednést určené téma oddílu atd.
4. Skautská dovednost	<ul style="list-style-type: none"> - znát zimní táboření, sbalit družinu na tábor, jet na dva tábory a připravovat dva dny jídlo atd.
5. Skautské znalosti	<ul style="list-style-type: none"> - znát podrobně skautskou historii
6. Příroda a ekologie	<ul style="list-style-type: none"> - znát ekologii, chráněná území, připravit ekologickou akci apod.
7. Zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - účastnit se besedy o sexuální výchově, znát zdravý životní styl apod.
8. Sport	<ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout 30 bodů v trojboji, umět pomoci tonoucím apod.
9. Vodácké doplňky	<ul style="list-style-type: none"> - jízda na kormidle, znalost přírody, záchrana tonoucích apod.

(Břicháček, 2001, s. 52-57)

Liliový kříž

Tento skautský stupeň je někdy nazýván *Skautská cesta s Bohem*. Souvisí s plněním povinností k Bohu, což je jedním z principů skautingu. Plnit ho může každý skaut i skautka věřící v Boha. Tento program má sám o sobě tři stupně a je určen k prohloubení cesty k Bohu. V prvním stupni se zaměřuje na to, jak být dobrým kamarádem, jak být často s Bohem a poznávat ho. V dalším stupni se zaměřuje na Boží slovo, jak mu odpovídat, učí naslouchat svému svědomí a plnit dobré skutky. Ve třetím stupni se skauti učí následovat Krista, orientovat se v Bibli, prohlubovat víru, znát svátosti, cvičit sebeovládání či statečnost. (Břicháček, V. a kol. 2001, 58-59 s.)

Existují i další ocenění. V Anglii je to odznak *The Cornwell Scout Badge*, který se uděluje s ohledem na mimořádně vysoký charakter, oddanost službě a vytrvalost, je však omezen pouze na některé skauty. Mezi další ohodnocení patří odznak za galantnost. Jde o ocenění za statečnost, které uděluje hlavní skaut. Jedná se o modrobílý znak za prokázání odvahy s menším rizikem, zlatý kříž s modrou vzorovanou stuhou za riziko střední, dále pak stříbrný kříž s modrou stuhou a bronzový s červenou, což je vůbec nejvyšší vyznamenání spolku za statečnost. Ocenění za záslužné chování se uděluje za jakoukoliv oddanost, odvahu a vytrvalost, která však nemusela znamenat žádné riziko. Pokud je dozdobena uzlíky v modré nebo zelené barvě, jde o záslužné chování na vysoké úrovni, nejvyšším oceněním je medaile na zelené stuze. Je možné získat také ocenění za dlouholetou službu. Za 50 let skautování je to brož s modrým šípovým odznakem. Za 60 let je odznak zlatý a po 70 letech fialový překrytý bílým uzlem. (The Scout Association, 2005)

Odborné zkoušky („odborky“)

První a druhý stupeň zdatnosti má řadu bodů a vyžaduje mnoho znalostí a dovedností. Ocenění za zvládnutí jednotlivých oblastí umožňuje systém odborných zkoušek. Zkoušky jsou často zaměřeny na zájmovou činnost skauta. Člen musí oblastem věnovat svůj volný čas, aby mohl dosáhnout ocenění v podobě pestrobarevné nášivky na rukávu. Znalosti a vědomosti zpravidla přezkouší někdo z vedení oddílu. (Skauting, 1995, s. 61-62)

Jedním z nejznámějších skautských odznaků odborných zkoušek jsou *Tři orlí pera*. Tato zkouška otestuje schopnost sebezapření a trpělivosti. Je skládána pouze na táboře. První den skaut drží půst 24 hodin, a to od večerky do večerky. Další den zachovává mlčení. Poslední den pak prožije o samotě od východu do západu slunce. Kdo podmínky splní, smí nosit příslušný odznak. (Břicháček, 2001, s. 63)

Skaut může však odznaků získat mnohem více, a to ze široké škály oblastí skautské praxe, za znalosti a ochranu přírody, z oblasti umělecké a kulturní činnosti, technické a rukodělné činnosti, sportu a služby bližnímu. Například ocenění *Táborník* vyžaduje přenocování 30 nocí pod stanem a znalost veškeré tábornické výstroje, schopnost postavit podsadu, porazit strom a dalších 18 podmínek. Odborná zdatnost *kuchař* vyžaduje asi 26 podmínek. Součástí jsou ale i kratší „odborky“, jako je plavání, průvodce a jiné. Mezi další významné odznaky je zařazen světový odznak ochrany prostředí, který má hnědý, zelený a modrý stupeň podle věku. Na skauta nebo skautku s nejvyšším množstvím splněných „odborek“ čeká ocenění *Lví skaut*. (Skauting, 1995, s. 259-260)

1.3 Skautská družina

Družina je základní jednotkou skautského oddílu, přičemž oddíl může mít několik družin dělených dle věku nebo pohlaví. Název družiny bývá většinou podle zvířete, stromu nebo květiny a družina si ho volí sama. Každý by měl o tomto tvoru nebo rostlině znát nějaké informace. Tento název družině zůstane na dlouhou dobu. Družina má svůj znak související s názvem. Jméno družiny by mělo definovat její členy. Každá družina má taktéž svůj pokřik, kterým zahajuje a končí schůzky, ale i výlety a jiné společné akce. Dalším signifikantním rysem je vlastní heslo vyjadřující její ideál nebo úsilí. Heslo se obvykle říká po doznění pokřiku. Skauti mají svou vlajku se zvoleným zvířetem nebo rostlinou, která je provází na cestách přírodou a akcích. Každá družina má svou kroniku, kam zapisuje, co se dělo na „družinovkách“ a akcích. Zápis provádí vždy jeden z členů. Každý člen družiny se podílí na společné činnosti. Někteří členové jsou pověřeni dohledem nad kronikou, pokladnou, jiní zase dělají zdravotníka, fotografa či kuchaře. Tito členové nedělají všechno sami, ale dohlíží a organizují ostatní při společném vaření nebo psaní kroniky. (Skauting, 1995, s. 176-178)

Každý oddíl je svým způsobem jedinečný svou atmosférou, tradicemi, vztahy a lidmi, kteří jsou v oddíle. Rozdílný je rovněž program a způsob vedení družinovek. Právě to umožňuje každému oddílu najít sebe sama, utvořit svou jedinečnost a najít to, v čem vynikají. Každý

oddíl má jiné podmínky pro svou činnost, jiné zázemí a klubovnu. Někdy je klubovna jen jejich, jindy se musí dělit o prostory s jinými skupinami. Některé oddíly mají zcela zřejmou specifickou specifičnost. Jsou to oddíly vodácké, křesťanské, ale i tyto oddíly se od sebe vzájemně liší, stejně jako oddíly, co působí na první pohled totožně. Ve způsobu vedení a v práci se skupinou musí tedy každý vedoucí najít ten nejvhodnější způsob a metody dle vlastního uvážení. (Žárská, 2011, s. 80)

1.4 Skautské akce

Tato podkapitola je o jednotlivých skautských akcích. Mezi skautské akce patří výpravy jednodenní i vícedenní. Podkapitola přibližuje, jak taková výprava vypadá a co je důležité na ni obstarat. Nedílnou součástí je i skautský tábor, jeho podoba, co je zapotřebí na něj vzít a jaké aktivity zde probíhají. V závěru podkapitoly jsou přiblíženy i další skautské akce.

1.4.1 Skautské výpravy

Díky výletům a výpravám se prohlubuje činnost oddílu nebo družiny. Každá výprava má mít svůj konkrétní cíl. Dále by měla obsahovat kvalitní program, a to takový, aby se jej děti chtěly ve svém volném čase účastnit a něco se během něj naučily. Cílem však není pouze odškrtnutí splněné výpravy, ale spíše získat podnět k poznávání svého ale i jiného kraje republiky. Ve stupních zdatnosti skautů a skautek, které shrnují základní program družin i oddílu, se však neobjevují body spojené s poznáváním přírody, protože příroda se v jednotlivých částech republiky liší. Někteří skauti jsou z vesnic, jiní z měst, někteří z rovinných a někteří z hornatých oblastí. Proto si musí vedoucí tento bod doplnit sami, podle prostředí, ve kterém oddíl působí. (Skauting, 1995, s. 244)

Před každou výpravou je důležité obstarat si vhodnou výzbroj a výstroj. Každý nováček by měl být seznámen s tím, co potřebuje na společné akce s oddílem. Tyto věci se dělí na povinné, které by měl každý člen mít, a věci nepovinné, které mít nemusí, ale mohly by se hodit. Na jednodenní výpravu je vhodné mít láhev, zavírací nožík, skautskou legitimaci, písťalku, hřeben, kapesníky, toaletní papír, náhradní ponožky a pláštěnku. Na vícedenní výpravu jsou potřeba věci na spaní, jako je spací pytel, karimatka, stan, rezervní boty, náhradní oblečení, baterka, hygiena či věci na vaření. Celá družina má na takovou výpravu i společné věci jako je kotlík, pytel na odpad, hry nebo lékárnička. Na výpravy chodí skauti většinou ve skautských krojích. Skauti mají často s sebou takzvanou *KPZ* neboli krabičku poslední záchrany. Je vhodná na všechny výpravy, akce a tábory. *KPZ* obsahuje spoustu maličkostí, které mohou pomoci v nouzi. Je v ní například svíčka, zápalky, provázek, drátek, náplast, hřebíky, tužka, špendlíky, nit, jehla, mince, papír, známka, křída. V krabičce má každý skaut také lístek s adresou, jménem a nouzová telefonní čísla. Krabička musí být zabezpečena tak, aby byla vodotěsná a nejlépe malá, aby si ji skaut mohl vzít kamkoliv. (Břicháček, 2001, s. 64-66)

1.4.2 Skautský tábor

Slovo tábor je nejen pro každého skauta plné vzrušení, dobrodružství a zážitků. Jednou z možností, jak tábor zorganizovat, je pěší putování nebo výlet na kolech. Další možností je stálý tábor uprostřed lesa nebo louky v podsadových stanech či indiánských týpí. Tábor rámcuje celotáborová hra. Dovednosti skautů na táboře prověří kromě hlavního programu i zálesácké vaření. Součástí tábora jsou noční hlídky, při kterých mají skauti otestovat svou odvalu a odpovědnost za celý tábor. Hlídky se střídají zpravidla po hodině nebo dvou. Skauti během tábora konají menší výpravy, plní "odborky". K táboru patří nejen hry a zábava, ale i každodenní povinnosti, ty vyplývají z charakteru tábora, který je zaměřen na práci a vzájemnou pomoc mezi táborníky, a ne na pomoc zvenčí. (Břicháček, 2001, s. 86-87)

Neodmyslitelnou součástí tábora je i skautské obydlí, tzv. *podsadový stan*, bez stanu by nebyl tábor. Jde o stan typu *Osada* na dřevěné podsadě. První podsada vznikla roku 1913 a je vynálezem českých skautů. Lze ji stavět různými způsoby. Může být pevná i plátěná. Skauti však používají i tzv. „*Tepee*“, které má své kouzlo. Do větších staveb se vejde i celý oddíl, a navíc se v nich dá rozdělovat oheň a lze je použít i k zimnímu táboření. Kromě stanů si musí skauti postavit kuchyň s jídelnou a sklad na potraviny. Skauti musí vztyčit stožár na vlajku, vyhloubit jámu na latrínu. Skauti budují rovněž sušáky na nádobí, hřiště, molo a hráz. Vaření na táboře je taktéž starost celého oddílu. Na táborech dávají skauti přednost klasickému vaření na kamnech nebo ohništi. Důležité je důkladné mytí nádobí, stolů a společných prostor. Skauti si také často budují umývárnu s hadicí, kohoutky a korytem. Nejdůležitější částí tábora je však bezpečnost, a to jak při práci, pohybování v přírodě, tak při hrách. Skautům se do rukou dostávají nástroje jako nože, sekery, pily, při čemž je třeba dbát zvýšené opatrnosti a dohledu. (Břicháček, 2001, s. 90-104)

K táboru patří oheň. Skauti se k němu několikrát za tábor scházejí a zde si povídají a zpívají písničky. Příprava slavnostního ohně je velkou událostí. Družiny se společně domlouvají, čím ostatní překvapí, co zazpívají, jaký příběh poví. Jako slavnostní oheň se připravuje pyramida, hranice nebo pagoda. Vytvoří se dva kruhy z kamenů, do kterých může vstoupit pouze tzv. *ohnivec*, který je pověřen přikládáním. Slavnostní oheň se používá při skládání slibu, nebo na konci tábora. Součástí sezení u ohně je i udělení pochval za splněné dovednosti či nové výzvy. (Břicháček, 2001, s. 112-113)

Další důležitou částí je ranní a večerní nástup. Ráno se zvolí čtyřčlenná vlajková četa. Ta vztyčuje státní vlajku, zpívá se ranní hymna a podává se hlášení o nočních hlídkách, splněných bobřících a podobně. Vedoucí představí denní program. Večer se zpívá večerní hymna, vlajka se stahuje, určuje se noční hlídka a proběhne reflexe dne. (Břicháček, 2001, s. 113)

1.4.3 Další akce

Mezi další skautské akce patří především *Jamboree*. Jde o největší mezinárodní skautské setkání. Toto slovo samotné znamená v překladu *setkání* nebo *slavnost*. Pořádá se každé čtyři roky v některé předem vybrané zemi. Na *Jamboree* skauti společně táboří, poznávají hostitelskou zemi, předvádí své národní zvyky, hrají hry, vyměňují si upomínkové předměty a mnoho dalšího. V cizích zemích však může oddíl narazit na skauting v zcela jiné podobě. Je důležité být nezaujatý a vzít si z nových způsobů co nejvíce pro sebe a svůj oddíl. Na světě existuje rovněž několik skautských domovů, ve kterých se pořádají různé skautské sešlosti, setkání a zasedání.

Ke skautingu náleží skautské závody. Tyto závody se pořádají v rámci okresu, kraje a poté na celostátní úrovni. Jsou pořádány pro mladší děti – světlušky a vlčata a starší skauty a skautky. Prověřují se zde skautské vědomosti, dovednosti, a to, co se skauti učí v oddílech a mělo by patřit k zaběhlým znalostem vzhledem k jejich věku. Závod pořádá některý z oddílů pro oddíly ostatní. Děti začínají závod na domácí půdě v okresu. Pokud se umístí podle zvolených norem, postupují do krajského kola a potom do kol vyšších. (Junák, 2021)

2 Skautský oddíl Velký Újezd

Skautský oddíl Velký Újezd spadá pod skautské středisko ve Velkém Týnci. V této kapitole je proto nejprve tematizováno středisko, jeho poslání a účel, členové, jednotlivé oddíly a akce pořádané střediskem v roce 2020, vzhledem k pandemii byl tento rok pro skauty výjimečný, proto jsem jej pro tuto práci zvolila. Skautská činnost neprobíhala z totožných důvodů ani v roce 2021. Součástí kapitoly je pasáž o oddíle ve Velkém Újezdě, jeho historii, současné podobě a pořádaných akcích.

2.1 Středisko ve Velkém Týnci

Středisko Ladislava Ruska ve Velkém Týnci je střediskem českého skautingu. Celý název zní *Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska* a nachází se na adrese: Náves 22, Čechovice, 78372 Velký Týnec. Jedná se o pobočný spolek zapsaný od roku 1994. Jeho poslání a účel je v souladu s principy a metodami určenými zakladatelem skautského hnutí Robertem Baden-Powellem a zakladatelem českého skautingu Antonínem B. Svojsíkem. Toto poslání se nese v duchu podpory rozvoje osobnosti mladých lidí, jejich duchovní, mravní, intelektuální, sociální a tělesné schopnosti tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k nejvyšší Pravdě a Lásce. Činnost *Junáka* má také svůj předmět, kterým je aktivní naplňování výše uvedeného poslání a podpora všestranného rozvoje dětí a mládeže. Každý člen a vedoucí by se měl aktivně podílet na ochraně přírody a krajiny, účastnit se občanské společnosti, rozvíjet ji a pořádat sociální aktivity. Členové a vedoucí poskytují materiální a technickou podporu na provoz kluboven, základen, tábořišť i vzdělávacích center, podporují ostatní členy *Junáka*, pečují o ně, ale vykonávají i činnost při správě organizace. (Spáčilíková, 2019)

2.1.1 Středisková rada a komise

Středisková rada je nejvyšším řídicím orgánem. Úkolem střediskové rady a komise je hospodařit se společnými penězi ve prospěch *Junáka*, spravovat prostory, komunikovat s příslušnými orgány a organizacemi, podporovat poslání a účel *Junáka*, pořádat skautské akce a organizovat i podporovat možnosti k doplnění skautského vzdělání (např. rádcovské, čekatelské zkoušky, zdravotní kurzy). Vedoucím střediska je Ing. Vít Poledna. Zástupcem vedoucího je Monika Spáčilíková. Volení členové jsou Jakub Cenker, Jan Krbeček, Blanka Roubíková, Markéta Majerová, Šárka Majerová. Komise se skládá z předsedkyně Lucie Voráčové a členů Jana Voráče a Jana Zdařila. (Skaut, 2020)

2.1.2 Oddíly

Pod středisko spadá celkem 5 oddílů. Názvy těchto oddílů jsou: 2. oddíl *Poutníci Čechovice* vedený Ing. Jiřím Dvořákem. Oddíl má celkem 42 registrovaných členů. Oddíl *Kamzíci* v Doloplazech s číslem 3. Vedoucí třetího oddílu je Ludmila Tomečková. Oddíl má 80 registrovaných členů. Oddíl *Ostřížů* ve Velkém Újezdě s číslem 6. Vedoucí oddílu *Ostřížů* je Monika Spáčilíková. Zapsaných je 33 členů. Oddíl ve Velké Bystřici s číslem 12. Vedoucím oddílu z Velké Bystřice je Filip Horváth, zástupkyní je Hana Miřátská a Petra Langrová. Dalším oddílem je 16. oddíl *Andromeda* ve Velkém Týnci. Vedoucím oddílu *Andromeda* je Jan Hadaš. Skupina má 91 registrovaných členů. (Skaut, 2020)

2.1.3 Pořádané akce střediska 2020

Během roku 2020 se z důvodu pandemie skautská činnost nemohla realizovat v takové míře, jak bylo zvykem. První dva měsíce se konala *Tříkrálová sbírka*, potom tradiční pochod *Hanácká Sibiř k pramenu Odry* a skautský ples ve Velkém Týnci. Od března probíhala veškerá skautská činnost pouze v online prostředí. Všichni vedoucí i členové oddílů se učili, jak se setkávat online a podílet se na úplně nové formě skautingu. Skauti se ale pandemie nezalekli, zapojili se do veřejného života jako dobrovolníci, šili roušky, pomáhali v obecní samosprávě, nakupovali jídlo seniorům, venčili domácí mazlíčky a tak dále. Z počátku to vypadalo, že tradiční skautský tábor, který je vrcholem roku, bude moci proběhnout a v dalším školním roce již bude moci pokračovat pořádání schůzek. Tuto nadějnou vizi narušila druhá vlna pandemie. Skautská činnost byla opět přesunuta do online prostředí. I přes veškerá omezení se skautům podařilo v menších skupinkách vyrazit na Starou Vodu a roznést Betlémské světlo. Někteří se sešli před Vánoci a popřáli si vzájemně pěkné svátky. Skautská činnost tak neprobíhala v běžném provozu ani v roce 2021. Pandemie přinesla skautům nové výzvy a naučila je novým dovednostem. Ve středisku Ladislava Ruska přibýlo v rozmezí let 2019 až 2020 34 nových členů, a to především dětí do 15 let. (Poledna, 2020)

2.2 Skautský oddíl Velký Újezd

Tato kapitola je o historii skautského oddílu ve Velkém Újezdě a o jeho původní a současné podobě. Následně budou v kapitole uvedeny jednotlivé akce oddílu za rok 2020.

2.2.1 Historie oddílu

Ve Velkém Újezdě byl skautský oddíl už dříve. V roce 1944 založila skupina chlapců (mezi 16 a 19 lety) spolek s názvem „*AC DOLNÍ KONEC*“. Členy oddílu byli Honza Novák, Jarek Gold, Vlastimil Venclík, Slávek Doležel, Mírek Kovařík, Drahoš Prášil, Vítek Kolář, Radek Venclík a Stanislav Klein. Tito chlapci složili a podepsali slib kamarádství, věrnosti a spolupráce. Vedli si vlastní kroniku schůzek a aktivit. Mezi výsledky jejich činností patří například bunkr před případnými leteckými nálety nebo bombardováním. Po osvobození se zapojovali do veřejného života, káceli máj na Horním náměstí, zařídili osvětlení dolního rybníku a mantinely k hraní hokeje, postavili klubovou chatu u koupaliště a rádi hráli na hudební nástroje. V roce 1949 po jejich odchodu na vojnu a do školy pomalu pravidelná činnost zanikala a scházeli se jen na hody. (Kovářík, 2016, s. 13) Na památku tohoto oddílu přijal současný oddíl ve Velkém Újezdě jméno *Ostříži*, které vymyslel původní oddíl.

2.2.2 Současný oddíl

Skautský oddíl se ve Velkém Újezdě nachází od roku 2010, v tomto roce jej založila Libuše Bittnerová. Oddíl prošel za tuto dobu mnoha změnami nejen na úrovni členské, ale i ve vedení a místě konání schůzek. V oddíle byly děti od 6 do 12 let. Schůzky byly smíšené a určené pro všechny děti. Družina tehdy nesla název *Broučci*. V roce 2011 jel oddíl na první skautský tábor pořádaný oddílem z Čechovic. Z Velkého Újezdu v tomto prvním roce jelo na tábor 9 dětí. Tábor se poté konal každý následující rok v červenci, nebo srpnu. Družina se v roce 2011 přesunula do klubovny na náměstí, později pak do klubovny ve Vaverkově vile. Vedoucí oddílu se stala Monika Spáčilíková. Oddíl se rozdělil na menší družiny: družina benjamínků pro nejmenší děti s názvem *Delfinci*, družina světlušek a vlčat s názvem *Veverky* pro děti do 11 let a družina skautů a skautek s názvem *Mývalové* pro děti do 15 let.

2.2.3 Akce oddílu za rok 2020

Ve Velkém Újezdě proběhla za rok 2020 pouze *Tříkrálová sbírka*. Online schůzky oddíl nepořádal kvůli špatnému poskytování zážitků a tvorbě vztahů v online prostoru. V létě došlo k rozvolnění karantény a mohla být uspořádána výstava k 10. výročí založení zdejšího oddílu. Výstava měla původně proběhnout ku příležitosti hodových slavností, ale nakonec se konala ve dnech 15.–18. září, její součástí byla historie skautingu, skautské knihy, kroniky, fotografie z tábora a jiných akcí, ale také putovní výstava z celosvětového setkání skautů *Jamboree*. Na výstavu se přišly podívat děti ze základní školy. Děti se zajímaly o to, co se v oddíle děje a hledaly své starší kamarády na fotografiích. Zájemci si mohli vzít kontakty na vedoucí schůzek. Na výstavě bylo více než 100 fotografií s exponáty, na nichž byly prezentovány ideje skautingu a náplň činnosti oddílu od roku 2010. V rámci oddílu se připravuje také *Mikulášská* a *Vánoční družinová*. Pro veřejnost se pořádá zimní herní odpoledne, *Kdo si hraje nezlobí* plné stolních a jiných her. Mezi další skautské akce náleží: *Vynášení Morany*, *Uklidme Česko*, *Česko zpívá koledy*, výšlap na Ivančenu, obnova Staré Vody a jiné. Všechny tyto akce byly na výstavě prezentovány. (Roubíková, 2020, s. 25-26)

3 Charakteristika tábora

Kapitola přináší základní informace o skautském táboře, místě konání, počtu účastníků a technickém zajištění tábora. Dalšími body kapitoly jsou cíl, předmět a metody tábora. Poslední část se zabývá finanční otázkou (finančními prostředky, výdaji, náklady a SWOT analýzou).

Skautský tábor se bude konat na Slezské Hartě, konkrétně v tábořišti u Vápenné pece. Věk účastníků je stanoven na kategorii od 6 do 15 let. Počet účastníků bude 20. Personální zajištění tábora čítá: 1 hlavní vedoucí tábora, 2 asistenti vedoucího, 5 rádců, kuchař a zdravotník. Materiální zajištění se bude skládat z podsadových stanů, hangáru (společenské místnosti a jídelny), umývárny, přenosného WC, kuchyně, stanu sloužícímu jako sklad, cisterny s pitnou vodou, vybavení kuchyně a jídelny, lodí, hygienických pomůcek, vybavení zdravotníka a vybavení k programu tábora.

3.1 Cíl, předmět, metody projektu

Hlavní cíl tábora: Účastník vyřeší celotáborovou hru.

Specifické cíle: Účastník zvnitřňuje hodnoty dobra a zla. Účastník dokáže vyvodit, co je špatné a co dobré. Účastník dokáže řešit problémové situace. Mladší účastníci napodobují chování a jednání starších. Účastník si automatizuje nové dovednosti. Účastník spolupracuje s ostatními ve skupině.

Předmět tábora: Aktivní využití volného času dětí a mládeže.

Metody:

- a) **Slovní** – rozhovor, diskuse
- b) **Názorně demonstrační** – pozorování, předvádění
- c) **Praktické** – nácvik pohybových a pracovních dovedností, výtvarné činnosti

Organizační formy:

a) Hromadná

b) Skupinová

c) Individuální

Zaměření: Jednotlivé družiny se propojují do celku. Účastníci se učí pomoci slabšímu a mladšímu, rozeznávat dobro od zla, a především pak umění tolerance.

3.2 Možnosti financování

Zdrojem financování je středisko Ladislava Ruska ve Velkém Týnci a město Velký Týnec, které každoročně přispívá na pořádání tábora 25 000 až 60 000Kč. Dále pak Olomoucký kraj, který občasně přispívá na skautský tábor. Například v roce 2019 to bylo 40 000 Kč. Také je to úplata účastníků 1500 Kč na osobu, částka se odvíjí od délky pobytu účastníků. (Skaut, 2020)

Další mnou navrženou možností, odkud by tábor mohl získat finanční podporu, by byl olomoucký dotační program na podporu práce s dětmi a mládeží v Olomouckém kraji, který přispívá na projekty, jež naplňují cíle v oblasti práce s dětmi a mládeží v jejich volném čase, současně podporuje neformální zájmové vzdělávání. Aktivita musí podporovat zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti pohybu, pobytu v přírodě, výživy, tvořivosti nebo v oblasti rukodělných aktivit. Projekt podporuje celoroční i jednorázové akce včetně táborů. (Program na podporu práce s dětmi a mládeží, 2021)

Finanční náklady

Úplata členů bude činit 1500 Kč. Jídlo pro osobu na den vyjde zhruba na 150 Kč. Pomůcky k programu asi 500 Kč na osobu po celý tábor. Potřebná je také brašna pro zdravotníka, která stojí 2700 Kč. Nejdůležitější součástí je cisterna s pitnou vodou, která vyjde zhruba na 1000 Kč. Nepostradatelnou položkou je mobilní toaleta s umyvadlem, již lze zapůjčit za 1600 Kč/kus, pro realizaci tábora bude třeba vypůjčit 2 kusy. Strava a pomůcky budou hrazeny z úplaty členů, zbytek z dotací tábora. Stany, stoly, mobilní ohřívací sprchy, vybavení a nádobí do kuchyně, a i některé pomůcky ke hrám budou zapůjčeny od skautského střediska.

3.3 SWOT analýza

Pro lepší porozumění, pochopení tábora a jeho fungování, je dobré sestavit SWOT analýzu. Tato technika poskytne přehled o jednotlivých částech tábora i oddílu a přinese jasný náhled, na co se zaměřit a čemu se vyvarovat.

Jde o univerzální analytickou techniku, která se používá ke zhodnocení faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace nebo záměru. Snaží se zejména o identifikaci silných a slabých stránek organizace, umí rozpoznat klíčové příležitosti a hrozby. (ManagementMania.com, 2016)

SWOT analýza tábora

Tabulka 4: SWOT analýza tábora

Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - podrobný návod k organizaci her - rozpracované pomůcky, cíle - velké množství různorodých her	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - organizace her během dne rádci (mimo celotáborovou hru)
Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - možnost aktivit ve vodě - různorodý kolektiv – spolupráce - potřeba převzít odpovědnost za sebe, druhé, i celý tábor	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> - nechůť zapojovat se do aktivit a prací v táboře - špatné návyky dětí - špatné počasí pro venkovní aktivity - problém s trávením veškerého času v přírodě s omezeným zázemím

SWOT analýza oddílu

Tabulka 5: SWOT analýza oddílu

Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - nově vybavená klubovna s venkovními prostory - oddílové rady vedoucích - výpravy, akce, tábory	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - oddíl nevlastní své klíče od klubovny - nedostatek proškolených vedoucích
Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - lepší vybavení umožňuje více různorodých aktivit - možnost navštívit školní hřiště nedaleko klubovny - pořádání akcí pro veřejnost	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> - nedostatek časových prostředků k vytvoření kvalitního programu - málo finančních zdrojů - nedostatečně zabezpečené pomůcky čili riziko krádeže

Vize na rok dopředu <ul style="list-style-type: none">
- oddíl bude pořádat více akcí
- bude nabízet více možností pro proškolení vedoucích (rádcovské kurzy, náslechy v hodinách starších vedoucích)
- získá více časových prostředků k tvoření programu
- získá více finančních zdrojů
--

SWOT analýzy slouží k porovnání kladů a záporů pro oddíl i tábor. Díky SWOT analýzám tak lze předcházet nebezpečným a rizikovým faktorům, jež by mohly nevalně ovlivnit průběh tábora a mohly být negativní dopad na jednotlivé účastníky i celý oddíl. V případě tohoto zážitkového skautského tábora, který by mohl proběhnout v roce 2022, SWOT analýza předpokládá, že by tento tábor mohl samotný skautský oddíl Velký Újezd posunout. Tábor by měl přispět k celkovému rozvoji a propojení jednotlivých družin napříč oddílem, rozvíjet u dětí jejich vztah k přírodě, lidem i skautingu, měl by taktéž napomoci rádcům při získání nových zkušeností s vedením dětí. Zážitkový skautský tábor by měl za cíl opětovně stmelit kolektiv, oddíl, aktivovat mezilidské vztahy a po pandemii tak vrátit skautingu jeho hlavní smysl: „ *Aktivně prožívat cestu vlastním životem.* “

4 Návrh tábora (Cesta za pokladem)

Tato kapitola je pro tuto práci stěžejní, proto je neobsáhlejší. Kapitola je věnována dennímu řádu tábora, jídelníčku i podrobnému rozvrhu všech aktivit během každého dne. Tábor je sedmidenní a probíhá v duchu cesty za pokladem.

4.1 Denní řád a jídelníček

Pro tábor je velmi důležité sestavit denní řád a jídelníček. Denním řádem se budou všichni účastníci tábora řídit, po celou dobu pobytu. Říká, jaké aktivity mají kdy probíhat a co se v jakou denní dobu bude dělat. Jídelníček je důležitý hlavně pro táborového kuchaře, který podle něj nakupuje suroviny a připravuje jídlo. Oba tyto dokumenty jsou zahrnuty v přílohách.

4.2 Aktivity v jednotlivých dnech

Pondělí

Účastníci přijedou v **15:00** na místo Slezská Harta, tábor u Vápenné pece, a to společně objednaným autobusem, který je vyzvedne před klubovnou ve Velkém Újezdě. Po příjezdu se děti rozdělí do dvojic a ubytují se ve stanech. Vedoucí má po předchozí domluvě napsáno, jak budou rozděleni. Účastníci jsou ze tří oddílů ve věkových kategoriích od 6 do 15 let.

16:00 – proběhne sraz v jídelně na svačinu a přivítání všech účastníků na táboře. Seznámí se s denním řádem a pravidly slušného chování.

16:30 – program s rádci

Hra Bambule

Cíl: Účastník si zapamatuje jména ostatních členů tábora. Účastník koordinuje pohyb s mluveným slovem. Účastník manipuluje s vlnou.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: uvědomění sebe sama, pozornost

Místo konání: jídelna /společenská místnost v kroužku na židličkách

Pomůcky: různobarevná klubíčka vlny, nůžky, tvrdý papír, provázek

Čas: 30 minut

Metody: slovní – výklad, rozhovor; praktické – výtvarná činnost

Motivace: Vedoucí uvede slovy: „Vítáme Vás ještě jednou na táboře. Víme, že se všichni možná neznáte tak dobře, protože jste z různých oddílů, a proto jsme si pro Vás připravili hru, kde se o ostatních něco málo dozvíte. Každý si teď můžete vybrat jedno klubko vlny v barvě, která se Vám líbí.“

Průběh: Rádce pokládá otázky a posílá dětem přehnutý pruh tvrdého papíru s prostrčeným provázkem (podklad bambule). Během toho děti namotávají svou vlnu (část sebe) a u toho odpovídají. Poté vlnu odstříhnou a dají kartičku dalšímu. V prvním kole se děti představí: jak se jmenují, kolik jim je let a do jakého oddílu chodí a jak dlouho. V dalším kole řeknou, co je na skautu baví. Ve třetím kole pak, jakých skautských akcí se už účastnily a v posledním, proč přijely na tábor a co by tu chtěly zažít. Rádce pak vysvětlí, že části vlny symbolizují jejich myšlenky a vztah ke skautingu. Utvoří z vlny bambuli.

Závěr: Vedoucí řekne: „Tato bambule bude teď naším táborovým talismanem. Kdo bude chtít promluvit během nástupu nebo aktivit, dostane ji do ruky.“

Skautská hymna

Cíl: Účastník si zapamatuje slova hymny. Účastník reprodukuje hymnu. Účastník vnímá význam skautské hymny.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: paměť, reprodukce

Místo konání: jídelní/společenská místnost v kroužku na židličkách

Pomůcky: text hymen

Čas: 20 minut

Metody: slovní

Motivace: Vedoucí řekne: „Skauti mají svou hymnu: ranní a večerní. Ta má pro ně obrovský význam a zpívá se vždy na táborech. Někteří už ji možná znáte z minulých let, tak si ji alespoň zopakujete. Určitě také víte, že na táboře se dělají na nástupu i další věci. Jaké třeba?“ (Pozn.: Provádí se vztyčování vlajky, stahování vlajky, rozdělování hlídek, zaseknutí sekyry atd.)

Průběh: Rádce předzpívá hymnu. Děti ji zopakují. V průběhu vysvětluje, co slovní spojení v hymně znamenají.

Slova hymny

Ranní hymna

„Junáci, vzhůru, volá den! Luk květem kývá orosen. Sluníčko blankytem pílí, před námi pouť vede k cíli. Junáci, vzhůru, volá den! Junáci, vzhůru, volá den.“

Večerní hymna

„Zapadl den, slunce svít, vymizel z údolí z temen hor. Odpočiň, každý kdož, Boží tvor. V lesa klín, padl stín, hasne již vatry zář. Svatý mír kráčí z hor. Usíná Boží tvor.“

Závěr: Účastníci zazpívají obě hymny.

17:30 – účastníci mají osobní volno

18:30 – večere

19:00 – večerní nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky a zpěvu večerní hymny. Následuje zaseknutí sekery do špalku jako oficiální zahájení tábora. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne, co se dnes dělo (Pozn.: Jak proběhl příjezd na tábor.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají po hodině, uprostřed noci starší děti.). Děti si rozdělí služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít během nástupu mluvit, má v ruce bambuli.

19:30 – večerní program s rádci

Zahajovací táborák

Opékání špekáčků a chleba. Zpívání známých písní s kytarou (*Anděl, Tři kříže, Červená řeka* atd.)

Doba večere v **18:00** je vyhrazena vybalování a volnému seznámení dětí s prostředím a ostatními dětmi.

20:30 – probíhá hygiena (mytí, čištění zubů)

21:00 – vyhlásí vedoucí večerku pro všechny účastníky (Pozn.: Po večerce je možné udělat poradou vedoucích a rádců k následujícímu dni.).

Úterý

7:00 – proběhne budíček, ranní hygiena, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předvede cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů. Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – ranní nástup

Účastníci se sejdou na nástupu ke vztyčení vlajky a zpívají ranní hymnu. Pochvala hlídek. Určení vlajkové čety, která vlajku donese. Seznámení se s náplní dne (Pozn.: Kdy bude jaký program, kdo má být v kuchyni apod.). Děti se mohou přihlásit k plnění bobříků (např. mlčení, hlad, samota).

9:00 – aktivity s rádcem

Bang!

Cíl: Účastník si zopakuje jména ostatních členů tábora.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, pozornost, paměť

Čas: 20 minut

Místo konání: louka za táborem (popř. společenská místnost)

Metody: praktické – postřeh

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď se trochu rozhýbeme a vyzkoušíme si, jak jste si zapamatovali jména ostatních na táboře.“

Průběh: Děti utvoří kruh. Jeden jde doprostřed (rádce). Ten rukama utvoří pistoli a točí se dokola. Na někoho zakřičí „Bang“! a jeho jméno. Ten si musí hned dřepnout. Na sebe se otočí děti po jeho/jejím boku a musí říct jméno toho druhého. Kdo je první, zůstane ve hře a druhý vypadává, stává se divákem.

Závěr: Nakonec zůstanou dva. Hru je možné znovu opakovat.

(Hranostaj.cz, 2011)

Hra Na medvěda

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: rychlost, hbitost

Místo konání: louka za táborem

Čas: 10 minut

Metody: praktické – postřeh

Motivace: Vedoucí řekne: „V další hře se pořádně proběhneme, ale nebude to jen obyčejná honička, ale honička s medvědem.“

Průběh: Jedno dítě je medvěd a honí ostatní. Když někoho chytí, honí ostatní spolu a drží se za ruce.

Závěr: Zůstane jeden vítěz.

(Zapletal, 1987, 62 s.)

HU-TU-TU

Cíl: Účastník reaguje na aktuální situaci.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: rychlost, výdrž

Místo konání: louka za táborem

Pomůcky: značení plochy

Čas: 20 minut

Metody: praktické – postřeh; demonstrační – pozorování předmětů a jevů

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď si vyzkoušíme, jak dlouho zvládnete zadržet dech.“

Průběh: Vyznačíme plochu 30x15 metrů a rozdělíme ji na půl. V každém čtverci bude jedno družstvo (Pozn.: Rozdělíme děti na 2 týmy.). Jeden z týmu vyběhne do soupeřova čtverce a nesmí se nadechnout a musí dělat „hu-tutututu“. Snaží se dotknout co nejvíce lidí. Pokud se stihne vrátit, všichni ti, kterých se dotkl, jsou členy jeho týmu, pokud ho však protějšší družstvo zadrží a on se nadechne, zůstane u soupeře.

Závěr: Hra končí výraznou početní převahou jednoho z týmů nebo až určí vedoucí.

(Zapletal, 1987, s. 88)

Žouželení

Cíl: Účastník navrhuje možná řešení.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: paměť, pozornost

Místo konání: společenská místnost

Čas: 20 minut

Metody: slovní

Motivace: Vedoucí řekne: „Abychom si trochu odpočinuli po běhání, zahrajeme si hru na hádání činností.“

Průběh: Jeden z účastníků si myslí nějaké povolání. Ostatní se ho ptají otázkami, na které lze odpovídat ano, či ne. Slovo „žouželení“ se používá při ptaní na činnost, kterou hádáme (např. provádí se tohle žouželení v zimě?).

Závěr: Každý, kdo uhodne, má bod. Vyhrává ten, kdo má nejvíce bodů.

(Zapletal, 1987, s. 362)

10:30 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Seznámení s pokladem

Cíl: Účastník reaguje na problém.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: vnímání, pozornost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 20 minut

Metody: slovní

Motivace: Děti se posadí do společenské místnosti. Přijde za nimi pirát (Pozn.: Jeden z vedoucích v kostýmu.).

Průběh: Jeden z vedoucích nebo rádců na piráta upozorní. Ten se pak představí dětem. Pirát poví: „Jste to opravdu Vy, co jsem o Vás slyšel? Skauti z Velkého Újezdu, co sem přijeli na tábor? Čekal jsem na Vás mnoho dní a přicházím k Vám s prosbou. Slyšel jsem, že se někde v těchto končinách nachází poklad, a chci, abyste mi ho pomohli najít. Pokud mi pomůžete, budete bohatě odměněni a abyste si nemysleli, že Vám nic nedám předem, tady máte každý zlatáček. Za ten si můžete později něco koupit. Našel jsem tuhle mapu, ale nevím, kde to místo je. Pomůžete mi ho najít? Dobrá tedy, teď jste členy mé posádky, ale každá správná pirátská posádka musí mít vlajku. Musíte tedy nějakou vyrobit, než se vydáme na cestu. Zkuste navrhnout něco ve skupinách a já pak vyberu tu, která bude pro naši posádku nejlepší. Potom Vám dám svoji mapu.“

Závěr: Pirát odejde a děti jdou na další aktivitu.

Vlajka

Cíl: Účastník vytvoří vlajku.

Organizační forma: skupinová

Zaměření: spolupráci, tvořivost, nápaditost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: fixy a barvy na textil, bílé plátno cca 1 m x 1 m, tyč, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 40 minut

Metody: praktické – výtvarné činnosti

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď si společně vyrobíme vlajku jako piráti. Rozdělíme se do skupin a domluvíte se na podobě a vzoru vlajky.“

Průběh: Děti namalují společně vlajku. Skupiny jsou po 5 členech, v různém věkovém složení (dohlédne vedoucí). Děti dostanou papíry, na které mohou provést návrh vzoru na vlajku.

Závěr: Každá skupina vezme svou vlajku a zabodne ji před společenskou místnost. Přijde pirát a vybere nejlepší, dá všem dětem dohromady mapu.

Luštění mapy

Cíl: Účastník vyvozuje, co se na mapě nachází. Účastník obhájí své názory.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: myšlení

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: mapa

Čas: 40 minut

Metody: slovní – práce s mapou

Motivace: Vedoucí řekne: „Piráť nám dal mapu, ale my musíme přijít na to, co se na ní nachází. Zkuste se zamyslet, co za místa na mapě vidíte.

Průběh: Děti luští mapu. Uvažují, co na mapě je a kde místa jsou. Následuje procházka po okolí a hledání míst vyobrazených na mapě, které do ní pak zapíšou. Nakonec najdou velké X, to se však nachází na protějším břehu přehrady.

Závěr: Návrat do tábora, umístění mapy na nástěnku ve společenské místnosti.

12:30 – proběhne oběd a následuje polední klid

14:00 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Lodě

Cíl: Účastník manipuluje s lodí.

Organizační forma: skupinová

Zaměření: hbitost, obratnost, spolupráce

Místo konání: voda

Pomůcky: loďky, pádla, vesty, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Přijde pirát a zeptá se, zda děti zjistily, kde se velké X nachází. Pak vezme vlajku a vydá se společně s dětmi k vodě.

Průběh: Děti se rozdělí do stejných skupin jako při malování vlajek a dají si ji k sobě do lodi. Tým, který má vlajku vybranou pirátem, jede spolu s ním v lodi. Do každé lodi jde k dětem jeden rádce. Ten vysvětlí, jak pádlovat a dohlíží na bezpečnost. Děti plují na druhou stranu, kde se čeká na všechny.

Závěr: Děti doplují na konec. Upevní loď lodním uzlem, který se učily ve skautu a navazují další aktivitou.

Vodníkovo sídlo – bludiště

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: hbitost, pozornost

Místo konání: druhý břeh Slezské Harty

Pomůcky: provázky, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické-nácvik pohybových dovedností

Motivace: Pirát seřadí děti a jdou společně na průzkum. Za chvíli jim řekne, že zde je území vodníka, kde by se měl poklad nacházet, ale před místem kde vodník spí, má natažené liány. Když se jich někdo dotkne, vzbudí se. Děti se tedy musí dostat za liány a nevzbudit vodníka.

Průběh: Děti se seřadí a prochází po jednom tiše skrz natažené liány (provázky). Pokud se nějaké dotknou, vodník se začne probouzet.

Závěr: Děti jsou na druhé straně za vodníkem.

Vodníkovo sídlo – skládačka

Cíl: Účastník vybere vhodné díly do skládačky.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, tvořivost

Místo konání: druhý břeh Slezské Harty

Pomůcky: skládačka, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – pracovní činnosti

Motivace: Pirát řekne: „Jsme tady, ale žádný poklad tu nevidím, Vy ano?“ Po chvíli pirát děti upozorní na rozbitý obrázek, který najde, ale chybí na něm mnoho dílů. Nabádá děti k jejich hledání.

Průběh: Děti hledají dílky. Ne všechny jsou správné a pasují do obrázku. Některé se nachází i na kraji u vody, a tak musí znovu projít bludištěm.

Závěr: Děti složí skládačku Vápenné pece. Pirát nakonec řekne, že sem asi vodník poklad přemístil a vydají se s obrázkem loďkami zpět do tábora.

16:30 – aktivity s rádci

Štafetové sbírání čísel

Cíl: Účastník vybere kartičku.

Organizační forma: skupinová, individuální

Zaměření: rychlost, pozornost, hbitost

Místo konání: les

Pomůcky: barevné kartičky s čísly

Čas: 20 minut

Metody: praktické – pohybové

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď si společně zahrajeme hru na hledání čísel.“ Rádce rozdělí děti do skupin po pěti (Pozn.: Rozdělí je jinak než předtím.). Každá skupina si vybere barvu.

Průběh: Děti se seřadí na startu v týmech za sebe. Vyběhne první a hledá číslo 1 své barvy. Pak předá štafetu druhému atd.

Závěr: Tým, který jako první dosáhne čísla 20, vyhrává.

(Zapletal, 1987, s. 251)

Úlovkovaná

Cíl: Účastník dokáže správně určit listy stromu.

Organizační forma: individuální

Místo konání: les

Pomůcky: barevné kartičky s čísly z předchozí hry, atlas stromů, bílé lístky, tužka

Čas: 30 minut

Metody: práce s knihou

Zaměření: paměť, pohotovost, práce s knihou

Motivace: Každý si vezme jedno číslo z předchozí hry.

Průběh: Děti chodí po lese a hledají listy stromů. List potom donesou k vedoucímu, kde v knize vyhledají, o jaký list jde, a přiřadí k němu lístek s názvem. Vedoucí si zapíše jejich číslo a kolik stromů mají.

Závěr: Dítě s největším množstvím listů vyhrává. Každý pak ukáže své listy ostatním.

(Zapletal, 1987, s. 265)

Na Mrazíka

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, hbitost

Místo konání: louka za táborem

Čas: 10 minut

Metody: praktické – postřeh

Motivace: Vedoucí uvede hru slovy: „I když je léto, zahrajeme si teď hru „Na Mrazíka“, kterou možná už někteří znáte. Budeme se v ní navzájem zmrazovat.“

Průběh: Jedno dítě honí. Když někoho chytí, zamrazí ho a nesmí utíkat. Pokud ho další dítě podleze, může znovu utíkat. Po čase Mrazíka vyměníme.

Závěr: Pochvala dětí, vydýchání.

(Zapletal, 1987, s. 57)

17:30 – účastníci mají osobní volno

18:30 – večere ve společenské místnosti

19:00 – večerní nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky, poté se zpívá večerní hymna. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne také, co se dnes dělo (Pozn.: Jaké aktivity proběhly.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají hodině, uprostřed noci starší děti.). Děti si rozdělí služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít mluvit, má v ruce bambuli.

19:30 – večerní program s rádci

Reflexe

Cíl: Účastník hodnotí dnešní den.

Organizační forma: individuální

Zaměření: hodnocení, rozhodnost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: skleněnky, misky, bambule

Čas: 20 minut

Metody: slovní – vysvětlování

Motivace: Vedoucí uvede hodnocení slovy: „Nyní si vyberete, která aktivita se Vám dnes nejvíce líbila.“

Průběh: Dítě vezme skleněnou misku a umístí ji do misky pod aktivitu, která se mu nejvíce líbila. Pak si děti sednou do kroužku, koluje bambule a děti říkají, co a proč si zvolily.

Závěr: Úklid a příprava na čtení.

Čtení

Cíl: Účastník vnímá čtený příběh.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: poslech, pozornost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: kniha (*Piráti z Karibiku: Prokletí Černé perly*)

Čas: 40 minut

Metody: poslech

Motivace: Vedoucí uvede čtení slovy: „Teď si přečteme knížku o pirátech, abychom se dobře připravili na další den s pirátem.“

Průběh: Čtení z knížky.

Závěr: Otázky na příběh.

Středa

7:00 – začíná den budíčkem, hygienou, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předcvičuje cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů.

Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – ranní nástup

Proběhne nástup ke vztyčení vlajky a zpěv ranní hymny. Následuje pochvala hlídek, rozdání

zlaťáků za noční hlídky a službu v kuchyni. Pak se určí vlajková četa, která vlajku donese.

Děti se seznámí s náplní dne (Pozn.: Kdy bude jaký program, kdo má být v kuchyni atd.).

Děti se mohou přihlásit k plnění bobříků (např. mlčení, hlad, samota).

9:00 – probíhají aktivity s rádci

Koupání v Hartě

Cíl: Účastník automatizuje pohyb ve vodě.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb ve vodě, pozornost

Místo konání: voda

Pomůcky: plavky, ručník, pokrývka hlavy, krém, píšťalka, rukávky (neplavci)

Čas: 40 minut

Metody: praktické-nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí poví: „Každý správný pirát musí umět nejen řídit loď, ale také dobře plavat, proto se dnes půjdeme koupat do vody.“

Průběh: Jeden vedoucí dohlíží ve vodě a další dva na břehu. Vedoucí na břehu má píšťalku. Vedoucí ve vodě kontroluje děti. Pomáhá jim správně plavat. Odbourává strach a nejistotu z vody.

Závěr: Přepočítání dětí na břehu. Osušení a sezení na břehu. Následuje odchod do tábora.

Hry do vody

Vodní vybíjená

Cíl: Účastník správně manipuluje s míčem.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: rychlost, hbitost, pohyb ve vodě

Místo konání: voda

Pomůcky: plavky, ručník, pokrývka hlavy, krém, píšťalka, rukávky (neplavci), míč

Čas: 15 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „ Když jsme ve vodě, zahrajeme si společně jednu hru.“

Průběh: Vymezíme část řeky. Děti se rozdělí na 2 družstva proti sobě. Vedoucí vyhodí míč. Po jedné přihrávce děti mohou bít soupeře. Vybitý hráč jde na břeh.

Závěr: Tým, který je celý vybitý, prohrává.

(Zapletal, 1987, s. 468)

Štafeta s polenem

Cíl: Účastník manipuluje s kolíkem. Účastník automatizuje pohyb ve vodě.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: rychlost, spolupráce, pohyb ve vodě

Místo konání: voda

Pomůcky: plavky, ručník, pokrývka hlavy, krém, píšťalka, rukávky (neplavci), štafeta, bójka

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí poví: „Znáte všichni štafetu, která se běhá v tělocviku? Tak my si ji teď vyzkoušíme, ale ve vodě.“

Průběh: Děti se seřadí na břehu do dvou zástupů. První dostane štafetu a plave s ní okolo bójky a zpět, pak ji předá dalšímu.

Závěr: Vítězí tým, kterému první doplave poslední člen týmu.

(Zapletal, 1987, s. 471)

V případě špatného počasí:

Kimova hra

Cíl: Účastník si zapamatuje sadu předmětů. Účastník zopakuje sadu předmětů.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, paměť

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: 10 předmětů (lod'ka, tužka, šátek, páska na oko, klobouk, provaz, svíčka, zlat'ák, kompas, ryba, papíry, psací potřeby, deka)

Čas: 20 minut

Metody: slovní-výklad

Motivace: Vedoucí řekne: „Znáte Kimovu hru? Tato hra vyzkouší, jakou máte paměť.“ Děti si prohlédnou předměty a společně s vedoucím je pojmenují.

Průběh: Vedoucí odkryje 10 předmětů, dá dětem 3 minuty na zapamatování. Pak je zakryje a děti musí napsat co nejvíce věcí, které si zapamatovaly.

Závěr: Následuje kontrola správných odpovědí. Kdo má nejvíce předmětů správně, vítězí.

(Zapletal, 1996, s. 79)

Co se změnilo

Cíl: Účastník vnímá své okolí.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, paměť

Místo konání: společenská místnost

Čas: 20 minut

Metody: názorně demonstrační – pozorování předmětů, jevů

Motivace: Vedoucí poví: „Ve společenské místnosti je spousta věcí a každá z věcí má své místo. Stejně jako každý z Vás sedí na určitém místě a má na sobě nějaké věci. Co když nějakou věc změním. Kdo z Vás si myslí, že by to poznal?“

Průběh: Jedno z dětí jde před společenskou místnost. Ostatní děti změni jednu věc (např. prohodí si místo, dají židli na stůl, sundají něco z nástěnky apod.). Dítě poté přejde zpět a hádá, co se změnilo. Pak jde ven další.

Závěr: úklid

(Zapletal, 1996, s. 91)

Na Kukačku

Cíl: Účastník vnímá své okolí i po slepu.

Organizační forma: párová

Zaměření: pozornost, vnímání

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: papírové koule, šátky

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Víte, jak vypadá kukačka? Znáte nějakou pohádku, ve které je kukačka? My si na ni teď zahrajeme.“

Průběh: Dvě děti si zavážou oči a stoupnou si naproti sobě. Každé má pět koulí. Vzájemně na sebe kukají a snaží se po slepu zasáhnout. Kdo se trefí vícekrát, vyhrál a postupuje do dalšího kola.

Závěr: Na konci zůstane jeden vítěz.

(Zapletal, 1996, s.116)

10:30 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Pavučina – překážková dráha

Cíl: Účastník koordinuje pohyb v překážkové dráze.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, pozornost, hbitost, obratnost

Místo konání: louka za vápennou pecí

Pomůcky: provázková pavučina, pingpongové míčky s obrázky, papírky s vysvětlivkami, terčíky, tácky se stopami, plyšový pavouk, lávka, provázek, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 80 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Za dětmi přijde pirát a společně se vydají za Vápennou pec. Pirát motivuje slovy: „Vidíte tu obří pavučinu a ty kokony na ní? Ty nás určitě zavedou na správné místo, ale musíte projít překážkovou dráhou a pozor, ať nespádnete, nebo na Vás přijde pavouk.“

Průběh: Děti se seřadí do zástupu. Každé dítě projde dráhou (asi 40 metrů) – po táccích jako stopách (okolo je pavoučí sliz), slalomem okolo terčíků (poplašných zařízení), přes lávku (okolo je sliz), po provázku do spirály (pavoučí vlákna), nakonec podleze pod větvemi a na kraji lesa je napnutá pavučina. Každý utrhne jeden kokon, vrací se dráhou zpět a vybíhá další. Až posbírají všechny kokony zjistí, že na nich jsou čísla a části symbolů, pirát jim napoví, že na protější straně pavučiny jsou lístky se slovy a druhými částmi symbolů. Děti běhají stejným způsobem znovu pro lístky.

Závěr: Rozdělí lístky a kokony na dvě hromádky a sednou si okolo nich.

Pavučina – zpráva

Cíl: Účastník koordinuje pohyb na překážkové dráze.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: myšlení, pozornost

Místo konání: louka za Vápennou pecí

Pomůcky: pingpongové míčky s obrázky, papírky s vysvětlivkami, tužka, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 40 minut

Metody: slovní – práce s legendou

Motivace: Pirát řekne: „Teď máte vše potřebné, ale musíme piktogramy rozluštit, abychom získali informaci, kde máme dál hledat.“

Průběh: Půl obrázku na míčku připojí děti k druhé půlce na papírku. Z míčku určí pořadí slov podle čísla. Tato slova děti vyluští z přesmyček. Některé z obrázků na míčcích nemají číslo a ani slovo. Až budou mít všechna slova, poskládají z nich větu ve znění: „Další místo, které společně navštívíte, najdete vedle krmelce za naší táborovou kuchyní.“

Závěr: Návrat do tábora.

12:30 – oběd a poté polední klid

14:00 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Temná jeskyně – cesta s úkoly

Cíl: Účastník automatizuje práci jednotlivých smyslů.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: smysly, vnímání, obratnost

Místo konání: začátek lesa za kuchyní

Pomůcky: provázek natažený jako dráha mezi stromy, káva, sůl, čokoláda, máta, skautská lilie, pirátská páska, pomeranč, paprika, šátky na oči, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 60 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Pirát uvede aktivitu slovy: „ Před námi se nachází temná jeskyně. Všichni budete mít zavázané oči a budete se muset odkázat na jiné smysly než zrak. Půjdete po provázku skrz jeskyni, ale natrefit můžete na různá stvoření, která Vás pustí dál, jen když splníte úkol.“

Průběh: Děti jdou podél provázku. Na určitých místech je rádce nebo vedoucí zastaví a dá jim splnit úkol na nějaký smysl (poznat po čichu – kávu, sůl, čokoládu, mátu / po hmatu – skautskou lilii, pásku na oko/ po chuti – pomeranč/ po sluchu – zopakovat danou větu). Děti prochází po jednom, projdou všemi 4 stanovišti a plní po slepu úkoly, až jedno dítě vyjde z jednoho stanoviště, jde další.

Temná jeskyně – krmelec

Cíl: Účastník manipuluje s kyblíky.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, obratnost

Místo konání: u krmelece

Pomůcky: krmelec, žaludy, 2 malé kyblíky, tyč, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 40 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Pirát poví: „ Výborně, všichni jste prošli skrz jeskyni. Teď ale musíme vyprázdnit tento krmelec s žaludy sem na hromádku. Na dně by prý měla být další zpráva.“

Průběh: Děti chodí vždy po jednom ke krmelci. Vezmou si 2 malé kyblíky, které dají na konec tyče a tímto způsobem opatrně, aby nic nevysypaly, přenesou kyblíky na určené místo, kde je vyklopí (Pozn.: Pokud žaludy poztrácí, musí je znovu posbírat. Pak jde na trasu další dítě. Na dně má být napsané další místo, ale nic tam není.).

Závěr: Děti hledají na dně zprávu.

Temná jeskyně – žaludy

Cíl: Účastník manipuluje se žaludy.

Organizační forma: individuální

Zaměření: rychlost, pozornost, manipulace

Místo konání: u krmelce

Pomůcky: shromážděné žaludy, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Pirát vyzve děti slovy: „Zkuste prohledat hromadu žaludů, třeba tam zpráva je. Slyšel jsem, že mezi žaludy se nacházejí i zlaté žaludy, které mají ještě větší hodnotu než zlaťáky. Zítra ráno se za Vámi nejspíš staví stařešina, třeba bude vědět, kde poklad hledat. Tak budete moci své nasbírané zlaťáky za pomoc v kuchyni, hlídkování konečně uplatnit.“

Průběh: Děti hledají zlaté žaludy.

Závěr: V hromádce je asi 10 zlatých kousků.

16:30 – probíhá program s rádci

Na lovce a zajíce

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, rychlost, přesnost

Místo konání: louka

Pomůcky: míč

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Viděli jste už někdy v lese zajíce? Učili jste se na družinovkách, jak vypadá zajecí stopa? (Pozn.: Starší mohou nakreslit.) Tady na táboře jsme ještě žádné zajíce neviděli, ale alespoň si na ně zahrajeme.“

Průběh: Jedno dítě – lovec si stoupne na vyznačené místo. Ostatní stojí okolo něj různě daleko a jsou zajíci. Dítě se do nich trefuje. Pokud se trefí, vymění si roli. Pokud ne, dojde si pro míč a střílí znovu.

Závěr: Vedoucí ukončí hru dle uvážení.

(Zapletal, 1987, s. 133)

Botanikus

Cíl: Účastník správně pojmenuje jednotlivé rostliny z daného prostředí.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: paměť, vnímání, rychlost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: barevné čtverce

Čas: 30 minut

Metody: slovní – popis

Motivace: Vedoucí řekne: „V okolí a v lese jsme viděli spoustu rostlin a živočichů. Vyzkoušíme si, jestli jste si nějaké pamatujete.“

Průběh: Na stole jsou barevné čtverce, a to barvou dolů. Dítě si jeden vybere a řekne rostlinu, co zde roste nebo živočicha, který zde žije (modrá – voda, tmavě zelená – les, šedá – skály, světle zelená – louka, hnědá – pole). Starší děti se snažíme motivovat ke složitějším zvířatům a rostlinám. Pokud je odpověď správná, lístek si ponechá, jinak ho vrátí.

Závěr: Vyhrává ten, kdo má na konci nejvíce lístků.

(Holý, 1986, s. 68)

Kamínky

Cíl: Účastník vybere vhodný kamínek k malování.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: výběr

Místo konání: u vody

Čas: 10 minut

Metody: pracovní činnosti

Motivace: Vedoucí poví: „Zítra budeme společně malovat na kamínky, takže teď půjdeme k vodě, kde si vhodný kamínek vyberete. Měl by mít okolo 20 centimetrů. Za úkol budete mít si kamínek umýt a připravit na zítra.“

Závěr: Návrat do tábora s kamínky.

17:30 – účastníci mají osobní volno

18:30 – společná večeře

19:00 – večerní nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky a poté se zpívá večerní hymna. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne, co se dnes dělo (Pozn.: Jaké aktivity proběhly.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají po hodině, uprostřed noci starší děti.). Děti si rozdělí služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít na nástupu mluvit, má v ruce bambuli.

19:30 – probíhá večerní program

Reflexe

Cíl: Účastník hodnotí dnešní den.

Organizační forma: individuální

Zaměření: rozhodnost

Místo konání: společenská místnost

Čas: 20 minut

Metody: slovní – rozhovor

Motivace: Vedoucí řekne: „Jako včera tak i dnes zhodnotíme společně dnešní den.“

Průběh: Vedoucí řekne aktivitu. Děti zavřou oči. Ukážou buď palec nahoru – líbila hodně, nebo rovně – líbila napůl, anebo dolů – nelíbila. Vedoucí se může doptávat, co se dítěti líbilo, co ho nebavilo, co by chtěl/a příště apod.

Závěr: Úklid a příprava na čtení.

Čtení

Cíl: Účastník vnímá čtený příběh.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: pozornost, poslech

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: kniha (*Piráti z Karibiku: Prokletí Černé perly*)

Čas: 40 minut

Metody: poslech

Motivace: Vedoucí poví: „Teď si přečteme knížku o pirátech, abychom se dobře připravili na další den s pirátem. Včera už jsme začali, tak budeme pokračovat. Kdo si pamatuje, kde jsme včera skončili?“

Průběh: Čtení z knížky.

Závěr: Otázky na příběh.

Čtvrtek

7:00 – začíná den budíčkem a hygienou, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předvede cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů. Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – společný nástup ke vztyčení vlajky

Začíná se nástupem ke vztyčení vlajky. Následuje pochvala hlídek a rozdání zlatáků za noční hlídky a službu v kuchyni. Určení vlajkové čety, která vlajku donese. Seznámení se s náplní dne (Pozn.: Kdy bude jaký program, kdo má být v kuchyni atd.). Děti se mohou přihlásit k plnění bobříků (např. mlčení, hlad, samota).

9:00 – aktivity s rádcem

Malování na kamínky

Cíl: Účastník namaluje libovolný obrázek na kamínek.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: práce s barvami, tvořivost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: temperové barvy, štětce, voda, kamínky, noviny

Čas: 40 minut

Metody: praktické – výtvarné činnosti

Motivace: Vedoucí řekne: „Každý jste si včera vybral jeden kamínek, který Vám možná něco tvarem připomíná nebo má hezkou plochu na malování. Na kamínek teď něco můžete namalovat barvami. Může to být třeba zážitek z tábora nebo skautu nebo něco, co se Vám tady líbilo. Co budete malovat?“

Průběh: Děti si rozmyslí, co namalují na svůj kamínek a poté štětcem kamínek ozdobí. Barvu dá vedoucí vždy doprostřed stolku, asi pro pětičlenné skupiny.

Závěr: Kamínky naskládáme do rohu na stůl na noviny, aby kamínky zaschly.

Pupeny

Cíl: Účastník napodobuje větve stromu.

Organizační forma: hromadná, skupinová

Zaměření: spolupráce, nápodoba

Místo konání: louka

Čas: 20 minut

Metody: názorně demonstrační – předvádění

Motivace: Vedoucí poví: „Pupeny sedí na větvičkách v přesném postavení, aby později mohly vykvést v nádherné květy. My si teď na pupeny zahrajeme.“

Průběh: Účastníci se rozdělí po pěti do družstev. Vyznačíme vodorovnou čáru, za níž stojí. Každý si vybere jednu dřevinu. V párech se seřadí podél čáry a napodobí větvičku. Stoupají si střídavě za sebou podél čáry po jednom, tak aby větev napodobili. Jeden představuje koncový pupen na vrcholu větvičky. Vybíhají po jednom.

Závěr: Skupina, která je první, vyhrává. Hra se může opakovat.

(Holý, 1986 s. 125)

10:30 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Návštěva stařešiny – získání indicií

Cíl: Účastník dokáže získat indicie.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: spolupráce, pozornost, myšlení, vyvozování

Místo konání: louka

Pomůcky: našetřené zlatáky a zlaté žaludy, indicie, pytlíky se sladkostmi, kostým (stařešina–vousy, vhodné oblečení)

Čas: 100 minut

Metody: dialogické metody – diskuse, praktické – laborování

Motivace: Do tábora přijde stařešina. S sebou má vozík s věcmi na prodej a hlásí: „Sladkosti na prodej. Cenné rady na prodej. Vše, co potřebujete.“

Průběh: Děti jdou ke stařešinovi. Žádají ho podle domluvy s pirátem o radu, kde je poklad. Stařešina se jich ptá, na co ho chtějí. Smlouvá s nimi o ceně indicií (Pozn.: Jde o svitek papíru v ruličce s radou.). Dále prodává také pytlíky se sladkostmi a jinými pochutinami. Děti se musí rozhodnout, co si koupí. Ke každé indicii musí také splnit úkol, aby byla jejich. Indicií je celkem 20 jako počet dětí. Úkoly jsou – oběhnout 2x tábor, najít kytku a přinést ji, donést vodu z Harty, dát stařešinovi něco hezkého k výměně, udělat padesát dřepů, složit něco z papíru, vymyslet básničku, zazpívat. Úkol plní dítě, co chce koupit indicii, a k tomu zaplatí smlouvenou částku (cca 2 zlatáky za indicii).

Závěr: Děti získají všechny nápovědy a stařešina odchází (Pozn.: Děti však podezřívá a přemýšlí nad tím, co vlastně chtějí udělat.).

Návštěva stařešiny luštění indicií

Cíl: Účastník vyvozuje z indicií cestu k pokladu. Účastník uspořádá indicie.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, spolupráce, myšlení, vyvozování

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: indicie

Čas: 30 minut

Metody: dialogické metody – diskuse, praktické – laborování

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď máte všechny indicie, ale je potřeba z nich vyvodit, kde se poklad nachází, co to je, a celkově co všechny indicie vlastně vůbec znamenají.“

Průběh: Účastníci vyvozují, co indicie znamenají. Snaží se je rozluštit.

Závěr: Účastníci zjistí, kde se poklad nachází. Co to asi je a jak se k němu dostat. V půli času přijde pirát, návrh mu přednesou. K nezodpovězeným indiciím se doptává a pomáhá jim odhalit jejich význam.

12:30 – oběd a poté polední klid

14:00 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Plavba k pokladu – cesta lodí

Cíl: Účastník manipuluje s lodí

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: obratnost, spolupráce, hbitost, manipulace, myšlení

Místo konání: voda

Pomůcky: loďky, vesty, pádla, bójky, plavky, papíry s úkoly, lepicí čtverečky, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 100 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Pirát řekne: „Teď jste už zjistili, že poklad se nachází za vodou vpravo od vodníkovy sídla. Vydáme se tedy tam, ale pozor, po cestě nás určitě bude čekat spousta překážek.“

Průběh: Děti se rozdělí do lodiček po pěti. V každé roli bude rádce – pouze kvůli bezpečnosti a dohledu nad plněním úkolů, nijak dětem nenapovídá. Každá loďka si vezme svoji vlajku. Loďky vyplouvají po 10 minutách přes Hartu (Pozn.: Vysílá je vedoucí.). Děti se zastaví u každé bójky a splní úkol (viz příloha). Na konci loď upevní a čekají na celý tým.

Závěr: Děti upevní loď a čekají na ostatní.

Plavba k pokladu – krystal

Cíl: Účastník navrhne řešení situace.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: myšlení, pozornost

Místo konání: druhý břeh

Pomůcky: barevné krystalky, velký krystal, kostým (pirát – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení) (Pozn.: Krystal je vyrobený ze světýlek, tyčí a potravinářské fólie. Krystal má rozměr 2x2 m.)

Čas: 30 minut

Metody: názorně demonstrační – pozorování předmětů a jevů

Motivace: Pirát řekne: „Už jsme na druhém břehu. Vpravo směrem od vodníka sídla by měl být poklad. Jdeme se tam tedy podívat.“

Průběh: Děti najdou pět cestiček z krystalků. Po domluvě se rozdělí a prohledají je. Správná cesta vede asi 100 metrů k velikému krystalu.

Závěr: Pirát poví: „ Tak tohle je ten poklad, přiznám se, že jsem si představoval spíše truhlu s penězi, ale i tohle bude mít jistě velkou cenu. Sám to ke břehu nedostanu. Zajedu si pro svou posádku a společně si krystal vyzvedneme. Děkuji Vám všem za pomoc.“ Všichni doplují zpět ke břehu (Pozn.: Úkoly už neplní.).

16:30 – aktivity s rádci

Kuba řekl

Cíl: Účastník vyjádří pohyb. Účastník zvnitřňuje správné pokyny.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, myšlení

Místo konání: louka

Čas: 20 minut

Metody: praktické-nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Znáte z družinovek hru *Kuba řekl*? Určitě ano, teď si ji na oddych společně zahrajeme.“

Průběh: Děti stojí v řadě. Když vedoucí řekne: „Kuba řekl“, účastníci pokyn splní. Vedoucí volí jednoduché pokyny (např. zvednout ruku, otočit se, vyskočit apod.). Pokud to neřekne, zůstanou nehybně stát. Kdo se splete, vypadává.

Závěr: Zůstane jeden vítěz.

(Zapletal, 1996, s. 40)

Na sultána

Cíl: Účastník reaguje na aktuální pokyny. Účastník vybírá vhodná slova.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, myšlení

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: koruna, plášť (deka)

Čas: 20 minut

Metody: slovní – dramatizace, rozhovor

Motivace: Vedoucí poví: „Zahrajeme si teď takovou hru. Já budu Váš sultán a Vy mí poddaní. Sednu si doprostřed na židli a Vy budete dělat, co budu chtít.“

Průběh: Vedoucí sedí na židli. Řekne, že mu dnes vadí poslouchat nějaké písmeno. Pak se děti zeptá, co mu uvaří k večeři. Každý musí odpovědět a ve slově nesmí být dané písmeno. Kdo se splete, vypadává. Pak určí další písmeno a otázku. Písmeno může změnit i v průběhu otázky.

Závěr: Zůstane jeden vítěz.

(Zapletal, 1996, s. 42)

Oblázková štafeta

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, skupinová

Zaměření: manipulace, myšlení, obratnost

Místo konání: louka

Pomůcky: oblázky

Čas: 20 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Kamínky, co jsme dopoledne malovali, už zaschly. Teď si s nimi zahrajeme hru.“

Průběh: Děti se rozdělí na 2 družstva. Stoupnou si asi 5 metrů od sebe. Oblázek má první v zástupu. Ten musí jeden druhému dopravit skákáním po jedné noze. Když je oblázek na konci, posílá se další.

Závěr: Vítězí družstvo, které je první. Lze udělat další kolo (např. skoky snožmo, běh apod.).

(Zapletal, 1985, s. 97)

17:30 – účastníci mají osobní volno

18:30 – společná večeře

19:00 – nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky a poté se zpívá večerní hymna. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne také, co se dnes dělo (Pozn. Jaké aktivity proběhly.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají po hodině, uprostřed noci starší děti.). Také si rozdělí služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít mluvit, má v ruce bambuli.

19:30 – večerní program

Reflexe

Cíl: Účastník hodnotí dnešní den.

Organizační forma: individuální

Zaměření: výtvarné vyjádření, myšlení

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: pastelky, papíry A5

Čas: 30 minut

Metody: slovní – rozhovor

Motivace: Vedoucí řekne: „Teď zhodnotíme dnešní den.“

Průběh: Každý jednoduše nakreslí, co se mu dnes nejvíce líbilo, pak výtvar představí v kruhu a řekne, proč si toto vybral.

Magické bytosti

Cíl: Účastník zvnitřňuje hodnoty dobra a zla.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: vnímání, pozornost, vyvozování

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: malé krystaly, kostýmy (stařešina – vousy, vhodné oblečení; víla – věneček, šaty; skřítek – vousy, čepice, vhodné oblečení; vodník – vhodné zelené oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: slovní – rozhovor

Motivace: Stařešina přivede do tábora magické bytosti. (vodník, víla, skřítek)

Průběh: Stařešina upozorní na děti slovy: „Tady, tady jsou, tyhle děti pomáhaly pirátovi najít náš krystal.“ Víla poví: „, Jak jste mu mohli pomáhat? Víte, že ten krystal je důležitý, musí zůstat na svém místě, jinak ztratí všechny zdejší bytosti svou magickou moc a příroda bude chátrat.“ Stařešina dodá: „, Ano, je tomu skutečně tak, pokud nám vezmou piráti krystal, neskončí to pro nikoho z nás dobře. Proč jste mu pomáhali? Copak Vy nevíte, že to, co dělá, je špatné? Jak to, že jste mu věřili? Chcete svou chybu napravit a pomoci nám zachránit naše přátele a taky zdejší les? Dobrá tedy, ale potřebujeme vědět, že Vám skutečně můžeme věřit, přijďte v noci ke krystalu a přísahajte mu svou věrnost před námi všemi.“ Dá každému malý krystal jako vstupenku.

Závěr: Bytosti se rozloučí s dětmi a odejdou.

23:00 až 00:00 – proběhne noční hra

Noční hra – přísaha krystalu

Cíl: Účastník zvnitřňuje hodnoty dobra a zla.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, vnímání, myšlení

Místo konání: druhý břeh u krystalu

Pomůcky: vesty, pádla baterky, elektrické svíčky, velký krystal s barevnými světly, malé krystaly, kostým (stařešina – vousy, vhodné oblečení). (Pozn.: Velký krystal je asi 2 metry vysoký, z průsvitných celofánů, má uvnitř diody.)

Čas: 40 minut

Metody: slovní – rozhovor

Motivace: Rádci vzbudí děti. Rádci uvedou slovy: „Teď nastal čas na Vaši přísahu. Doufám, že jste se dobře oblékli a vzali si baterky. Pokud jste připraveni, půjdeme k lodím.“ Děti si obléknou vesty. Rádci se jich zeptají, zda jsou připraveni skládat přísahu krystalu a řeknou jim její znění (Slova přísahy: „Přisahám, že budu chránit přírodu, zvířata a také tento krystal, který dává moc zdejším bytostem, aby se nedostal do rukou zlých pirátů.“)

Průběh: Děti plují velkou lodí společně. Loď tentokrát řídí pouze vedoucí a rádci. Po svíčkách jdou ke svítícímu obřímu krystalu, kde čekají bytosti, se kterými se večer potkaly. Děti přistupují po jednom, dají ruku na krystal a řeknou výše uvedenou přísahu (Pozn.: Mladší děti nebo stydlivé děti mohou jít ve dvojici.). Malý krystal, který dostaly, položí k velkému krystalu (Pozn.: Jde o symbolickou vstupenku.).

Závěr: Stařešina poví: „Děkuji Vám za Vaši oddanost. Zítřka se ještě setkáme a pomůžete nám s úklidem v lese a s tím co bude potřeba, abychom všechny škody společně napravili.“ Děti plují zpět a odcházejí spát do stanů.

Pátek

7:00 – začíná den budíčkem, hygienou, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předcvičuje cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů. Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – ranní nástup

Proběhne nástup ke vztyčení vlajky a zpěv ranní hymny. Následuje pochvala hlídek. Zlaťáky se již nerozdávají. Dojde k určení vlajkové čety, která vlajku donese. Seznámení dětí s náplní dne (Pozn.: Kdy bude jaký program, kdo má být v kuchyni atd.). Děti se mohou přihlásit k plnění bobříků (např. mlčení, hlad, samota).

9:00 – aktivity s rádcem

Město, jméno, zvíře, věc, rostlina

Cíl: Účastník vybere slova začínající na dané písmeno.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: myšlení, rychlost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: papíry, tužky, pravítko

Čas: 20 minut

Metody: slovní

Motivace: Vedoucí řekne: „Znáte hru město, jméno, zvíře, věc? Určitě ano a my si ji teď zahrajeme, ale nejprve si společně připravíme tabulku.“ Děti pomocí pravítka vytvoří tabulku se 6 sloupci a 10 až 20 řádky. Nahoru do každého sloupce napíší slova: město, jméno, zvíře, věc, rostlina.

Průběh: Někdo říká v duchu abecedu, druhý řekne „Stop“. Na dané písmeno musí všichni v uvedeném časovém limitu vymyslet město, jméno, zvíře, věc a rostlinu. Pak si čteme, co jsme napsali. Pokud stejné slovo nikdo neměl, dítě má 10 bodů, pokud ano 5 a pokud nemá nic 0. Na závěr se body z celého řádku sečtou. Pak začíná další kolo a znovu se říká abeceda (Pozn.: Mladším dětem pomáhají starší, případně je dáme do dvojice.).

Závěr: Sečtou se body z celé hry. Kdo má nejvíce bodů, vyhrává.

(Zapletal, 1996, s. 142)

Pantomima

Cíl: Účastník napodobuje dané zvíře.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, myšlení, vyjádření se

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: lístečky s názvy zvířat

Čas: 20 minut

Metody: slovní – dramatizace

Motivace: Vedoucí poví: „Jaká zvířata jste už na táboře viděli? Viděli jste i nějaká jiná, třeba na výpravě? My si teď zahrajeme na předvádění zvířat.“

Průběh: Dítě si vytáhne lísteček s názvem zvířete a to předvede. Kdo uhodne, má bod.

Závěr: Kdo má nejvíc bodů, vyhrává.

(Zapletal, 1996, s. 39)

Pírka ptáka ohniváka

Cíl: Účastník pohotově reaguje.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, hbitost

Místo konání: louka

Pomůcky: barevné krepové papírky, zavírací špendlíky, šátek

Čas: 20 minut

Metody: slovní – dramatizace, praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Jaké znáte druhy ptáků? Viděli jste už nějaké ptáčky přímo tady, jaké? Já jsem viděl/a poletovat po okolí ptáka ohniváka, to bude náš další program.“

Průběh: Vedoucí si na oblečení připne špendlíky, barevné krepáky, a zaváže si oči. Děti stojí v řadě. Po jednom přistupují k ptáku ohniváku, který má zavázané oči a snaží se utrhnout mu peříčko. Pokud se jim to povede, mají bod. Pokud ne, jdou na konec řady s prázdnou.

Závěr: Až nebude mít pták Ohnivák žádná pírka, děti si sečtou, co nalovily. Vyhrává ten, kdo má nejvíce pírek.

(Zapletal, 1996, s. 112)

10:30 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Pomoc skřítkovi – úklid žaludů

Cíl: Účastník vnímá důležitost krmení lesních zvířat.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: manipulace, rychlost, obratnost, hbitost

Místo konání: les u krmelce

Pomůcky: žaludy, kostým (skřítek – vousy, čepice, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: dialogické metody – diskuse, praktické

Motivace: Skřítek přivítá děti slovy: „Ahoj děti, tak jsem tady, jak jsem slíbil. Jak víte, s pirátem jste napáchaly mnoho škod a my je teď musíme napravit. Třeba jste vysypaly všechny žaludy z krmelce. Víte, proč tam byly? Proč je důležité zvířátka krmit? Žaludy byly nachystané na blížící zimu a teď jsou na hromadě před jeskyní a musíme je tam vrátit.“

Průběh: Děti dojdou ke krmelci. V rukou odnášejí žaludy zpět.

Závěr: Všechny žaludy jsou zpět v krmelci.

Pomoc skřítkovi – domečky pro skřítky

Cíl: Účastník manipuluje s přírodninami.

Organizační forma: hromadná, skupinová, individuální

Zaměření: myšlení, tvořivost

Místo konání: les

Pomůcky: přírodniny v lese, kostým (skřítek – vousy, čepice, vhodné oblečení)

Čas: 60 minut

Metody: nácvik pracovních dovedností

Motivace: Skřítek řekne: „Víte, v čem skřítkci bydlí? V malých domečkích v lese z přírodnin a já po Vás teď budu chtít, abyste ve skupinách takové domečky vytvořili.“

Průběh: Děti ve skupinách po 3 až 4 staví náměstíčko a domečky z šišek, listí, větviček. Skřítek je kontroluje. Společně pak uprostřed mohou postavit třeba tržiště, školu apod.

Závěr: Děti postaví malé městečko z přírodnin.

Pomoc skřítkovi – malování na obličej

Cíl: Účastník vybere obrázek, který chce namalovat.

Organizační forma: individuální

Zaměření: myšlení, tvořivost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: barvy na obličej, obrázky jednoduchých návrhů květin a zvířat (kostým skřítek – vousy, čepice, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – výtvarné činnosti

Motivace: Skřítek řekne: „Za to, že jste mi pomohli, Vám teď s pomocí Vašich vedoucích namaluji obrázek na obličej nebo ruku. Obrázek si můžete vybrat. Žiji v lese, proto jsem viděl hodně květin a zvířat a umím je i namalovat.“

Závěr: Každé dítě si vybere a nechá si něco namalovat. Nakonec skřítek odejde.

12:30 – proběhne společný oběd a pak následuje polední klid

14:00 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Pomoc víle – výroba kouzelného oltáře

Cíl: Účastník manipuluje s materiálem na výrobu.

Organizační forma: skupinová, individuální

Zaměření: tvořivost, spolupráce, fantazie

Místo konání: u vody

Pomůcky: přírodniny (kameny, květina, větvičky), kostým (víla – věneček, šaty)

Čas: 40 minut

Metody: praktické – pracovní dovednosti

Motivace: Víla přivítá děti slovy: „Ahoj děti, teď jsem za Vámi přišla já a budu po Vás chtít, abyste vyrobily oltář, na kterém budu moci kouzlit. Rozdělte se do skupin po 5 a oltář postavíte z kamenů, kůry, větví.“

Průběh: Děti ve skupinách tvoří kouzelné oltáře.

Závěr: Víla dodá: „Je to moc hezké, ale chtělo by to ještě něco na ozdobení. Zajdeme na louku a uvážeme nějaké květiny.“

Pomoc víle – květiny

Cíl: Účastník manipuluje s květinami.

Organizační forma: skupinová, individuální

Zaměření: fantazie, tvořivost

Místo konání: les

Pomůcky: květiny v lese, kostým (víla – věneček, šaty)

Čas: 20 minut

Metody: praktické – pracovní dovednosti

Motivace: Odchod na louku a prohlížení květin. Víla řekne: „Víte, co je to za květiny? Jak by se dalo je do oltáře zakomponovat?“

Průběh: Vázání květin do kytic. Výroba věnečků z květin.

Závěr: Odnesení květin na oltář.

Pomoc víle – úklid lesa

Cíl: Účastník vnímá nepořádek v lese.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: spolupráce, myšlení

Místo konání: les

Pomůcky: pytel na odpad, rukavice, kostým (víla – věneček, šaty)

Čas: 60 minut

Metody: praktické – pracovní dovednosti

Motivace: Víla řekne: „Určitě jste si všimli, že je v lese spousta různého nepořádku, co tam nepatří nebo třeba popadané větve na cestě a podobně. Půjdeme teď společně a trochu les uklidíme.“

Průběh: Procházka okolo tábora, úklid lesa.

Závěr: Víla dětem poděkuje a odejde.

16:30 – program s rádci

Koupání v přehradě

Cíl: Účastník automatizuje pohyb ve vodě.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: plavání, pohyb ve vodě

Místo konání: voda

Pomůcky: plavky, ručník, pokrývka hlavy, krém, píšťalka, rukávky (neplavci)

Čas: 40 minut

Metody: praktické-nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí poví: „Po těžké práci a úklidu v lese se půjdeme trochu osvěžit do přehrady.“

Průběh: Děti se koupají v přehradě. Jeden rádce je s nimi ve vodě, další dohlíží ze břehu.

Závěr: Osušení, povídání si na břehu.

Lov perel

Cíl: Účastník pohotově reaguje při hledání.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, pozornost

Místo konání: břeh, voda

Pomůcky: plavky, ručník, pokrývka hlavy, krém, píšťalka, rukávky (neplavci), stříbrné kamínky.

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí poví: „Teď se budeme snažit najít stříbrné kamínky na břehu a na kraji vody.“

Průběh: Dítě sbírá kamínky po jednom a vždy každý donese na svou hromádku na břeh (Pozn.: Pokud je zima, lze hrát pouze na břehu.).

Závěr: Vyhrává ten, kdo má nejvíce kamínků.

(Zapletal, 1987, s. 472)

V případě špatného počasí:

Tečka, čárka

Cíl: Účastník vyjádří pohyb. Účastník zvnitřňuje správné pokyny.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pozornost, vnímání, hbitost

Místo konání: louka, společenská místnost

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Znáte z družinovek hru tečka čárka. My si ji teď zahrajeme.“

Průběh: Děti stojí v řadě. Když vedoucí řekne tečka – dřepnou si, čárka – stoupnou, vykřičník – vzpaží ruce, otazník – vzpaží ruce a nakloní je na stranu. Kdo se splete, vypadává. Vedoucí střídá pokyny rychleji a třeba je i špatně předvádí.

Závěr: Zůstane jeden vítěz.

(Zapletal, 1996, s. 40)

Na jelena

Cíl: Účastník koordinuje pohyb. Účastník zvnitřňuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: rychlost, hbitost, pozornost

Místo konání: louka

Pomůcky: míč

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Viděli jste už někdy jelena? Víte jakou má jelen stopu? My si na jelena zahrajeme.“

Průběh: Děti stojí v kruhu a jeden je uprostřed. V kruhu si přihrávají míč. Po dvou přihrávkách mohou bít. Pokud se trefí, jde ten, co bil doprostřed. Pokud ne, pokračují ve snaze vybit jelena.

Závěr: Vedoucí ukončí hru.

(Zapletal, 1996, s. 106)

17:30 – osobní volno

18:30 – společná večeře

19:00 – večerní nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky a poté se zpívá večerní hymna. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne také, co se dnes dělo (Pozn.: Jaké aktivity proběhly.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají po hodině, uprostřed noci starší děti.). Také si rozdělí služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít mluvit, má v ruce bambuli.

19:30 večerní program

Reflexe

Cíl: Účastník hodnotí dnešní den.

Organizační forma: individuální

Zaměření: vyjádření, myšlení

Místo konání: společenská místnost

Čas: 20 minut

Metody: slovní – rozhovor

Motivace: Vedoucí řekne: „Jako včera tak i dnes zhodnotíme společně dnešní den. Dnes jsme už hráli hru na pantomimu, a i teď budeme dělat pantomimu.“

Průběh: Každé dítě předvede pantomimicky, co se mu dnes nejvíce líbilo a ostatní hádají.

Závěr: Úklid a příprava na čtení.

Čtení

Cíl: Účastník vnímá čtený příběh.

Organizační forma: hromadná

Zaměření: poslech, pozornost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: kniha (*Piráti z Karibiku: Prokletí Černé perly*)

Čas: 40 minut

Metody: poslech

Motivace: Vedoucí řekne: „Dnes budeme naposledy číst knížku, abychom se připravili na zítřejší den, kdy vyženeme piráty.“

Průběh: Čtení z knížky.

Závěr: Otázky na příběh.

Sobota

7:00 – budíček, ranní hygiena, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předcvičuje cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů.

Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – ranní nástup

Nástup ke vztyčení vlajky a zpěv ranní hymny. Pochvala hlídek. Zlatáky se již nerozdávají.

Určení vlajkové čety, která vlajku donese. Seznámení se s náplní dne (Pozn.: Kdy bude jaký program, kdo má být v kuchyni atd.).

9:00 – aktivity s rádcí

Závod dvou míčů

Cíl: Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: skupinová, individuální

Zaměření: spolupráce, rychlost, hbitost

Místo konání: louka

Pomůcky: míče

Čas: 20 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Máte rádi hry s míčem? My si teď společně zahrajeme jednu týmovou hru s míčem.“

Průběh: Děti se rozdělí do 2 skupin. Vytvoří společně jeden velký kruh s 2metrovými rozestupy. Děti z jednoho a druhého týmu (mohou se označit fáborky) si začnou po zaznění signálu míč ve svém týmu po kruhu přihrávat. Nesmí při tom nikoho vynechat, ani upustit míč.

Závěr: Tým, který předběhne soupeřův míč, má bod.

(Zapletal, 1987, s. 143)

Vyvolávaná

Cíl: Účastník koordinuje pohyb. Účastník si zapamatuje přezdívky ostatních.

Organizační forma: skupinová, individuální

Zaměření: pozornost, rychlost, paměť

Místo konání: louka

Pomůcky: míč

Čas: 30 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí poví: „Hráli jste na družinovkách někdy vyvolávku? Máte ji rádi? Před chvílí jsme si vyzkoušeli házení s míčem, tak můžeme přejít k další míčové aktivitě.“

Průběh: Jedno dítě má míč a řekne: „Vyvolávám, vyvolávám“ a jméno vyvolávaného. Ostatní se rozběhnou do stran, až vyvolané dítě míč sebere, řekne „Stop“. Pak se všichni zastaví, dítě s míčem udělá tři kroky k nejbližšímu, který nastaví koš z rukou a snaží se trefit. Pokud se trefí, má zasažený jedno mimino. Kdo má tři mimina, vymýšlí se mu přezdívka (Pozn.: Někdo říká abecedu v duchu, dítě řekne „Stop“ a na písmeno ostatní vymyslí tři přezdívky, jednu si dítě vybere.).

Závěr: Hra končí, až vedoucí řekne.

(Zapletal, 1987, s. 139)

Stezka nad propastí

Cíl: Účastník vnímá význam zraku.

Organizační forma: individuální

Zaměření: obratnost, pozornost

Místo konání: louka

Pomůcky: prkna, šátek

Čas: 10 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vedoucí řekne: „Byli jste už někdy na vratkém mostě nad propastí? Teď si to budete moci vyzkoušet na vlastní kůži, ale nebojte, nic se nemůže stát.“

Průběh: Děti stojí v řadě. Prvnímu zaváže vedoucí oči a prochází po slepu po řadě prken a nesmí při tom šlápnout vedle (asi 8 metrů).

Závěr: Projdou všechny děti.

(Zapletal, 1987, s. 387)

10:30 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Pomoc vodníkovi – chytání ryb

Cíl: Účastník manipuluje s udicí.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: obratnost, rychlost

Místo konání: u vody

Pomůcky: pruty s háčkem (4 kusy), ryby z plastu, nebo papíru, kruh jako rybník (2 kusy), kbelík, kostým (vodník – vhodné zelené oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – nácvik pracovních dovedností

Motivace: Vodník přivítá děti slovy: „Ahoj děti, slyšel jsem, že jste prý byly v úterý u mě doma? Proč jste tam byly? Víte, že je špatné přijít k někomu domů bez pozvání? Dobrá, odpustím Vám to, ale za to mi pomůžete nachytat nějaké ryby z kraje Harty a já si je odvezu na svoji stranu přehrady do své zátoky. Ta je totiž pro ryby lepší, protože tam nechodí tolik lidí.“

Průběh: Děti loví papírové ryby. Pokud se někomu podaří rybu chytit, dá prut dalšímu.

Závěr: Děti vyloví všechny ryby a vodník si je vezme.

Pomoc vodníkovi – sběr krystalků

Cíl: Účastník vybere krystaly z vody.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: vnímavost, rychlost

Místo konání: u vody

Pomůcky: malé krystalky, miska, kostým (vodník – vhodné zelené oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – nácvik pracovních dovedností

Motivace: Vodník řekne: „Všiml jsem si, že ve vodě, a i na břehu je spousta krystalů. Včera jste prý hráli hru na hledání perel. Tak jste si to nanečisto nacvičili. Teď budeme sbírat krystaly, abych je mohl vrátit zpět k velkému krystalu, kam patří.“

Průběh: Děti hledají krystaly na břehu a ve vodě na mělčině. Dávají je do společné misky.

Závěr: Děti posbírají všechny krystaly do misky.

Pomoc vodníkovi – pavoučí kokony

Cíl: Účastník koordinuje pohyb v překážkové dráze.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: obratnost, hbitost, myšlení, rychlost

Místo konání: louka za vápennou pecí

Pomůcky: provázková pavučina, pingpongové míčky s obrázky, terčíky, tenisové míče a kyblík, plyšový pavouk, lávka, provázek, kostým (vodník – vhodné zelené oblečení)

Čas: 60 minut

Metody: praktické – nácvik pohybových dovedností

Motivace: Vodník řekne: „Slyšel jsem také, že jste mé přítelkyni pavoučici sebraly kokony. Naštěstí se mi je podařilo najít, pirát je vyhodil u vody a můžeme je jít společně vrátit. Ale pozor překážková dráha k pavučině se každým dnem mění a nebude stejná jako předtím.“

Průběh: Děti se seřadí do zástupu. Každé dítě projde dráhou (asi 40 metrů), nejprve vezme míčky (5ks) a musí se trefit do kyblíku, po jedné noze skáče okolo terčíků, přes lávku, po provázku, do kruhu, nakonec podleze pod větvemi a na kraji lesa je napnutá pavučina, vrátí na ni jeden kokon, vrací se dráhou zpět a vybíhá další (Pozn.: Míčky po jednom přenáší na start pro dalšího.).

Závěr: Děti vrátí všechny kokony. Odchází s vodníkem do tábora. Ten jim poděkuje a odejde.

12:30 – proběhne oběd a následuje polední klid

14:00 – Celotáborová hra (Cesta za pokladem)

Výroba papírových koulí

Cíl: Účastník manipuluje s materiálem na výrobu.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: spolupráce, obratnost, tvořivost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: noviny, izolepa

Čas: 30 minut

Metody: praktické – výtvarné činnosti

Motivace: Za dětmi přijdou magické bytosti (víla, vodník, skřítek a stařešina) a řeknou jim, že se piráti blíží a je třeba se na ně připravit. Musí společně vyrobit papírové koule, které budou po pirátech házet, aby je vyhnali.

Průběh: Děti zmačkají noviny do koule a oblepí je izolepou. Každý vyrobí 3 až 5 kusů.

Závěr: Každý si vezme své koule a vydají se k vodě s jedním vedoucím.

Vyhnání pirátů

Cíl: Účastník reaguje na situaci.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: myšlení, vnímání, pozornost, rychlost

Místo konání: u vody

Pomůcky: papírové koule, kostýmy (piráti – klobouk, páska přes oko, vhodné oblečení)

Čas: 30 minut

Metody: praktické – pohybové dovednosti

Motivace: K vodě přijdou piráti (kapitán, kterého znají, a dva další). Pirát řekne: „Co tu děláte? Stojíte nám v cestě, potřebujeme přeloučit na druhou stranu a vzít si krystal. (Pozn.: Děti vysvětlují, že piráty nepustí.) Cože, Vy nám ho nechcete dát a proč? (Pozn.: Vysvětlí, k čemu krystal slouží.) Na to kašlu, krystal mi dá moc a peníze, a i Vy budete bohatě odměněni, nezapomeňte. Pokud nás tedy necháte projít. Rozmyslete si to!“

Průběh: Děti začnou házet po pirátech koule a ti se dají na útěk.

Závěr: Děti si zatleskají a pak se vrací do tábora.

15:30 až 17:30 – probíhá závěrečná oslava

Cíl: Účastník zvnitřňuje význam pomoci druhým. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, vnímání

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: omalovánky, pastelky, hudba, přehrávač, pití, nakrájené ovoce a zelenina, sladkosti, kostýmy (stařešina – vousy, vhodné oblečení; víla – věneček, šaty; skřítek – vousy, čepice, vhodné oblečení; vodník – vhodné zelené oblečení)

Čas: 120 minut

Metody: praktické – pohybové dovednosti

Motivace: Magické bytosti poděkují slovy: „Děkujeme Vám za to, že jste pomohli vyhnat piráty a zachránili náš krystal. Za to jsme pro Vás připravili oslavu.“

Průběh: Společné tancování na písničky (volné tančení, ale i společné tančení podle ukázky bytostí, písničky jak pro malé, tak větší děti), malování omalovánek s piráty, zvířátky, magickými bytostmi, občerstvování se.

Závěr: Úklid místnosti

17:30 – účastníci mají osobní volno

18:30 – společná večeře

19:00 – večerní nástup

Nejprve dojde ke stažení vlajky a zpěvu večerní hymny. Pak proběhne vytažení sekery ze špalku jako oficiální ukončení tábora. Vedoucí představí zítřejší program. Řekne také, co se dnes dělo (Pozn.: Jaké aktivity proběhly.). Děti si rozdělí hlídky (Pozn.: Od 22 do 7 hodin se střídají po hodině, uprostřed noci starší děti.). Také služby v kuchyni (Pozn.: Potřeba jsou 2 děti na den a 1 starší rádce.). Kdo bude chtít mluvit, má v ruce bambuli.

Na závěr se uskuteční závěrečný táborák v **19:30 až 20:30**.

Proběhne opékání špekáčků a chleba. Zpívání písní s kytarou (*Anděl, Tři kříže, Červená řeka* atd.).

Neděle

7:00 – budíček, hygiena, následuje rozcvička s rádcem

Rozcvička

Cíl: Účastník napodobuje cviky rádce. Účastník koordinuje pohyb.

Organizační forma: hromadná, individuální

Zaměření: pohyb, nápodoba

Místo konání: u vody

Čas: 30 minut

Metody: nácvik pohybových dovedností

Motivace: Děti běží z tábora poklusem k vodě (asi 200 metrů).

Průběh: Rádce předvádí cviky. Stojí tak, aby na něj děti viděly. Začíná od shora dolů.

Zařadí cviky protahovací, posilovací a rovnovážné.

Závěr: Pomalý návrat zpět a vydýchání se.

8:30 – závěrečný nástup

Nástup poděkování za tábor. Pochvala hlídek. Seznámení se s náplní dne (Pozn.: Kdy a jak se sbalit, kdy bude odjezd atd.).

9:00 – závěrečné hodnocení tábora

Závěrečné hodnocení tábora

Cíl: Účastník hodnotí celý tábor.

Organizační forma: individuální

Zaměření: vyjádření, myšlení, vnímání, pozornost

Místo konání: společenská místnost

Pomůcky: dotazníky, psací potřeby

Čas: 30 minut

Metody: demonstrace

Motivace: Vedoucí řekne: „Tábor je u konce, ale my Vám ještě dáme dotazníky, ve kterých nám napíšete, jak se Vám tu líbilo, nebo naopak nelíbilo.“

Průběh: Vyplnění dotazníku. K dispozici je dotazník pro mladší (do 10 let) a starší (do 15 let). Dotazník je vložen do příloh.

Závěr: Odevzdání dotazníku.

Před a po svačině si děti balí věci, probíhá úklid tábora, kuchyně a společenské místnosti. Na závěr rádcí zkontrolují, zda si děti nic nezapomněly. V **11:30** přijíždí autobus, který odveze děti na autobusové nádraží ve Velkém Újezdě.

Závěr

Bakalářský projekt byl zaměřen na zážitkový skautský tábor oddílu Velký Újezd. Práce byla rozdělena na dvě dílčí části: teoretickou a praktickou. V teoretické části bakalářského projektu byla objasněna problematika skautingu. Hlavním cílem práce bylo navrhnout program pro skautský tábor čili vymyslet náplň pro jednotlivé dny tábora. Teoretická část korespondovala s praktickou částí. Hlavního cíle bylo dosaženo, program naplnil všechny táborové dny od ranních do večerních hodin. Dílčí hry a aktivity se nenesly pouze v oddechovém duchu, cílily na rozvoj dětských znalostí, dovedností a zájmů (například paměťové, sportovní nebo výtvarné).

Teoretická část práce přiblížila fenomén skautingu, přesněji jeho historii od vzniku až po současnost. Pro snadnější porozumění skautingu byly v první kapitole představeny skautské ideály, stupně zdatnosti, odborné zkoušky, skautská družina a akce, které skauting praktikuje. Mezi praktické akce patří skautské výpravy a skautské tábory. A právě o skautském oddíle Velký Újezd a jeho akcích pořádaných v roce 2020 byla druhá kapitola teoretické části práce. Junák – český skaut, skautské středisko Ladislava Ruska a skautský oddíl Velký Újezd byl zvolen pro pořádání zážitkového skautského tábora, jenž byl hlavním tématem práce. Druhá kapitola byla o historii tohoto oddílu i o jeho současné podobě, ale také o aktivitách a činnosti oddílu, která byla vzhledem k pandemické situaci v roce 2020 značně omezena.

Praktická část charakterizovala tábor samotný, jeho cíl, předmět, metody, možnosti financování a konkrétní program. Jako cíl tábora bylo stanoveno úspěšné rozklíčování celotáborové hry. Účastník se po absolvování tábora naučil zvnitřnit hodnoty dobra a zla, řešit problémové situace, mladší účastníci se učili napodobováním chování starších účastníků a jednotlivci si automatizovali nové dovednosti a naučili se skupinové kooperaci. Předmětem tábora bylo aktivní využití volného času a pro realizaci tábora se vycházelo ze slovních, názorně-demonstračních a praktických metod. Finanční možnosti osvětlily, odkud je možné získat finanční podporu, bez níž by nemohl tábor proběhnout. Součástí této praktické části byla SWOT analýza, která shrnovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby pro tábor i oddíl. Poslední čtvrtá kapitola obsahovala konkrétní sedmidenní plán (od pondělí do neděle) včetně denní řádu, celotáborové hry, dílčích her, doplňkových aktivit a denního jídelníčku. Pro lepší a konkrétnější představu byl denní řád, jídelníček nebo zadání her přiloženo do

příloh. V přílohách je rovněž obsažen i dotazník pro sebereflexi dětí a jejich celkové hodnocení tábora.

Bakalářský projekt obohacuje zejména svojí aktuální informovaností o problematice skautingu, rozvoji a využití volného času mládeže.

Literatura a prameny

Literatura

BŘICHÁČEK, Václav. 1991. *Poselství skautské výchovy*. 1. vyd. Liberec: Skauting, 114 s. Skautské prameny. ISBN 80-85421-02-X.

BŘICHÁČEK, Václav a kol. 2001. *Skautskou stezkou*. Praha: Tiskové a Distribuční Centrum, 405 s. ISBN: 80-86109-60-7.

HOLÝ, František a HOLÝ, Martin. 1986. *Hry na přírodu a s přírodou*. 1. vyd. Praha: Mladá Fronta, 236 s. Knihovnička vedoucího; sv. 104.

Skauting. Vyd. 1. Liberec: Skauting, 1995. 284 s. Skautské prameny. ISBN 80-85421-16-X.

ŠANTORA, Roman et al. 2012. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. 1. vyd. Praha: Junák – TDC, 253 s. ISBN 978-80-86825-72-4.

ZAPLETAL, Miloš. 1987. *Velká encyklopedie her. Svazek 1, Hry v přírodě*. 2. vyd. Praha: Olympia, 629 s.

ZAPLETAL, Miloš. 1996. *Velká encyklopedie her. 2, Hry v klubovně*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Leprez 1, 604 s. ISBN 80-901826-9-0.

ZAPLETAL, Miloš. 1987. *Velká encyklopedie her. Svazek 3, Hry na hřišti a v tělocvičně*. 1. vyd. Praha: Olympia, 503 s.

ŽÁRSKÁ, Magdaléna a LOUCKÝ, Karel. 2011. *Co umím a znám: metodika ke skautské stezce*. 1. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 103 s. ISBN 978-80-86825-58-8.

Časopisy

KOVAŘÍK, František. Vzpomínka na „AC DOLNÍ KONEC“ In ZATLOUKAL O. a kol. *Žibřid, Kronika Velkého Újezda*. SPRINT, Únor 2016. 43 s. Reg. Číslo MKE12513. 13 s.

ROUBÍKOVÁ, Blanka. Skautský oddíl v roce 2020. In ZATLOUKAL O. a kol. *Žibřid, Kronika Velkého Újezda*. SPRINT, Leden 2021. 43 s. Reg. Číslo MKE12513. 25-26 s.

Webové stránky

Google mapy, 2022. Vápenná pec, Slezská Harta [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/V%C3%A1penn%C3%A1+pec+Slezsk%C3%A1+Harta/@49.9135068,17.551827,1304m/data=!3m1!1e3!4m13!1m7!3m6!1s0x47122c73494bef2b:0x2d13c34f3a3048ac!2zVm9kbsOtiE7DoWRyxb4gU2xlenNrw6EgSGFydGE!3b1!8m2!3d49.9046313!4d17.5542437!3m4!1s0x47122c865d350397:0xba1561176cf1b074!8m2!3d49.9144833!4d17.5546522?hl=cs-CZ>

Hranostaj.cz, 2011. Seznamovací Bang! [online]. [cit. 2021-07-09]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra1477>

Junák, 2021. Skaut závod vlčat a světlušek, Skautské závody [online]. [cit. 2021-07-09]. Dostupné z: <https://zavody.skaut.cz/>

Kolo.cz, 2011. Vápenná pec, [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://kolo.cz/clanek/kolem-prehrady-slezska-harta-na-kole>

ManagementMania, 2016. Swot analýza [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyz>

Olomoucký kraj, 2021. Program na podporu práce s dětmi a mládeží v Olomouckém kraji v roce 2021. In *Olkraj.cz* [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/05-04-program-na-podporu-prace-s-detmi-a-mladezi-v-olomouckem-kraji-v-roce-2021-prijem-zadosti-18-1-29-1-2021-cl-5042.html>

POLEDNA, Vít, 2020. Junák, Český skaut, středisko Ladislava Ruska, z. s. In *Výroční zpráva* [online]. [cit. 18-06-2021]. Dostupné z: [https://19stredisko.skauting.cz/soubory/Vyrocní_zprava_2020_\(WEB\).pdf](https://19stredisko.skauting.cz/soubory/Vyrocní_zprava_2020_(WEB).pdf)

Skaut, 2020. Středisko Ladislava Ruska [online]. [cit. 18-06-2021]. Dostupné z <https://19-stredisko.skauting.cz/stredisko.htm>

Skaut, 2021. Středisko Krakonoš – symbolika [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://vrchlabi.skauting.cz/symbolika.php>

SPÁČILÍKOVÁ, Monika. Veřejný rejstřík a Sběrka listin, Výpis ze spolkového rejstříku – Junák, Český skaut, středisko Ladislava Ruska. In *Justice.cz* [online]. 20.12.2019 [cit. 2021-06-18]. Dostupné z:

<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrikfirma.vysledky?subjektId=836276&typ=PLATY>

The Scout Association, 2005. ScoutBaseUK [online]. 2005 [cit. 2022-01-03]. Dostupné z:

<https://web.archive.org/web/20100305204951/http://www.scoutbase.org.uk/library/>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Nováčkovská zkouška.....	10
Tabulka 2: První stupeň	11
Tabulka 3: Druhý stupeň	13
Tabulka 4: SWOT analýza tábora	26
Tabulka 5: SWOT analýza oddílu	27

Seznam příloh

Příloha 1: Finanční příspěvky střediska Ladislava Ruska Velký Týnec

Příloha 2: Denní řád

Příloha 3: Jídelníček tábora

Příloha 4: Skautské znaky

Příloha 5: Aktivita – Luštění mapy, mapa ke hře

Příloha 6: Aktivita – Skládačka, obrázek ke hře

Příloha 7: Aktivita – Pavučina, obrázky ke hře

Příloha 8: Aktivita – Pavučina, lístky ke hře

Příloha 9: Aktivita – Získání indicií, lístky ke hře

Příloha 10: Aktivita – Plavba k pokladu, lístky ke hře

Příloha 11: Dotazníky

Přílohy

Příloha 1: Finanční příspěvky střediska Ladislava Ruska Velký Týnec

Rok	Obec	Příspěvek	Účel příspěvku
2018	Velký Týnec	50 000 Kč	Provoz střediska, pořádání tábora, provoz oddílu Velký Týnec a Čechovice
2018	Doloplazy	23 000 Kč	Provoz a akce oddílu Doloplazy
2018	Velká Bystřice	10 000 Kč	Provoz oddílu Velká Bystřice a oprava klubovny
2018	Hlubočky	15 000 Kč	Provoz oddílu Hlubočky
2018	Velký Újezd	10 000 Kč	Provoz oddílu Velký Újezd

Rok	Obec	Příspěvek	Účel příspěvku
2019	Olomoucký kraj	40 000 Kč	Skautský tábor
2019	Velký Týnec	60 000 Kč	Provoz střediska a oddílů Velký Týnec a Čechovice, účast na Jamboree
2019	Doloplazy	32 000 Kč	Provoz a akce oddílu Doloplazy, účast na Jamboree
2019	Velká Bystřice	10 000 Kč	Provoz oddílu Velká Bystřice a rekonstrukce klubovny
2019	Hlubočky	12 000 Kč	Provoz oddílu Hlubočky
2019	Velký Újezd	8000 Kč	Provoz oddílu Velký Újezd
2020	Hlubočky	37 000 Kč	Provoz oddílu v Hlubočkách
2020	Velký Týnec	25 000 Kč	Akce a provoz střediska a provoz oddílu Velký Týnec a Čechovice
2020	Doloplazy	25 000 Kč	Provoz a akce oddílu Doloplazy
2020	Velká Bystřice	10 000 Kč	Provoz oddílu Velká Bystřice
2020	Velký Újezd	8000 Kč	Provoz oddílu Velký Újezd

Příloha 2: Denní řád

DENNÍ ŘÁD (program dne)

7:00– Budíček

7:10– Rozevička

7:30–Ranní hygiena

8:00– Snídaně

8:30– Ranní nástup (skautská hymna, vztyčení vlajky, náplň dne)

9:00– Program (aktivity s rádci)

10:00– Svačina

10:30– Celotáborová hra (cesta za pokladem)

12:30– Oběd

13:00– Polední klid

14:00– Celotáborová hra (cesta za pokladem)

16:00– Svačina

16:30– Program (aktivity s rádci)

17:30– Osobní volno

18:30– Večeře

19:00– Nástup (skautská hymna, stažení vlajky, reflexe dne)

19:30– Večerní program (s rádci – čtení/táborák)

20:30– Večerní hygiena

21:00– Večerka

Příloha 3: Jídelníček tábora

JÍDELNÍČEK

Pondělí

Svačina: puding s ovocem

Večeře: táborák (špekáčky, chleba)

Úterý

Snídaně: bábovka a kakao

Svačina: banán

Oběd: zeleninový vývar, květákové placky s bramborem

Svačina: ovocná přesnídávka

Večeře: chleba s rybičkovou pomazánkou

Středa

Snídaně: rohlík s taveným sýrem

Svačina: jablko

Oběd: kuřecí vývar s nudlemi, zeleninové rizoto

Svačina: vánočka s marmeládou

Večeře: chleba se šunkou, zelenina

Čtvrtek

Snídaně: chleba s medem/marmeládou

Svačina: mrkev

Oběd: hrášková polévka, nudle s mákem

Svačina: chleba s vajíčkovou pomazánkou

Večeře: rohlík s eidamem, zelenina

Pátek

Snídaně: myslí s mlékem

Svačina: ředkvičky, okurka

Oběd: gulášová polévka, bramboráky

Svačina: pribináček a rohlík

Večeře: topinka se sýrem

Sobota

Snídaně: chleba se salámem

Svačina: kedlubna

Oběd: kmínová polévka, boloňské špagety

Svačina: loupáky

Večeře: táborák (špekáčky, chleba)

Neděle

Snídaně: myslí s mlékem

Svačina: jablko

Oběd: vepřový vývar, kuřecí plátek s rýží a kompot

Příloha 4: Skautské znaky

Obrázek 1: obrázek znaku (skautská lilie, 2021)

znak vlčat

znak světlušek

znak
roverů a rangers

Obrázek 2: obrázek znaku (znak vlčat, 2021)

Obrázek 3: obrázek znaku (znak světlušek, 2021)

Obrázek 4: obrázek znaku (znak roverů a rangers, 2021)

znak WOSM

znak WAGGGS

Obrázek 5: obrázek znaku (znak WOSM, 2021)

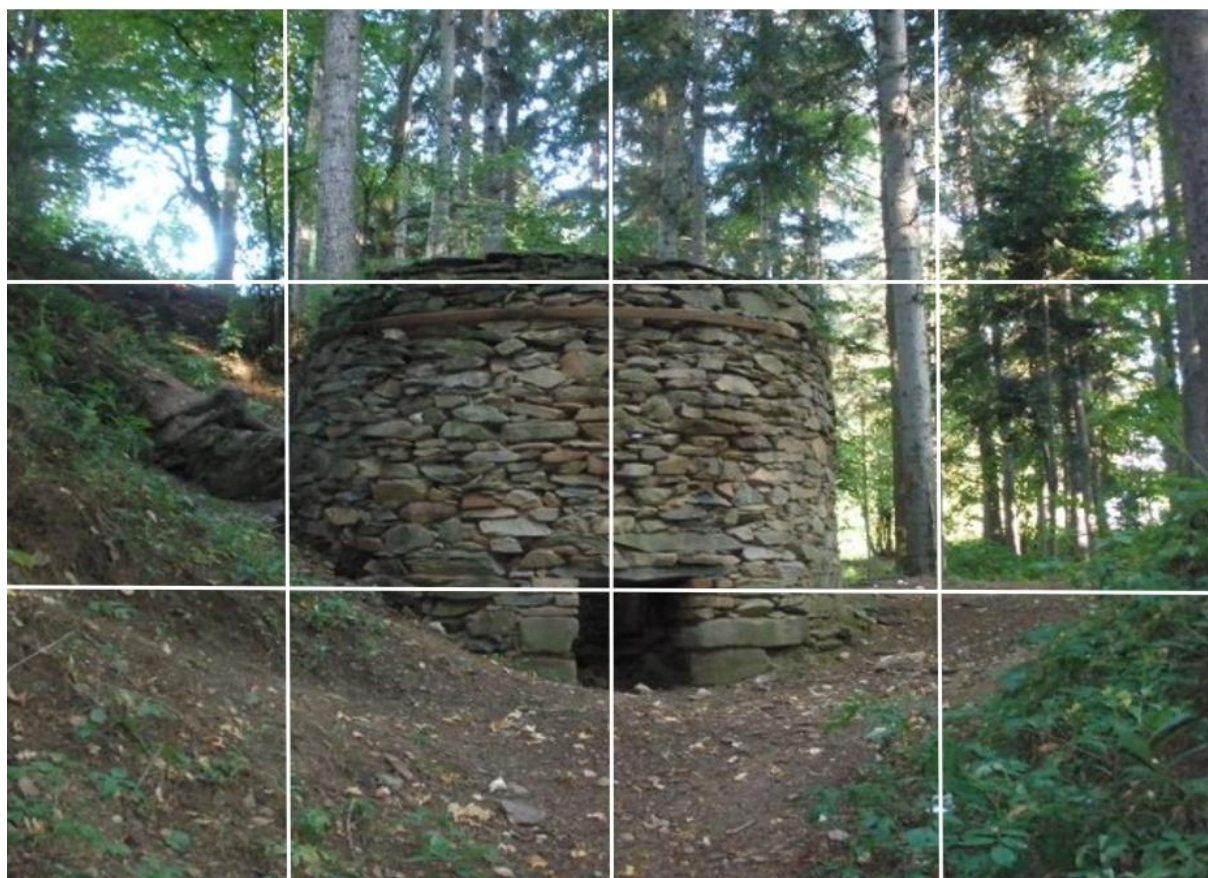
Obrázek 6: obrázek znaku (zanak WAGGGS, 2021)

Příloha 5: Aktivita – Luštění mapy, mapa ke hře

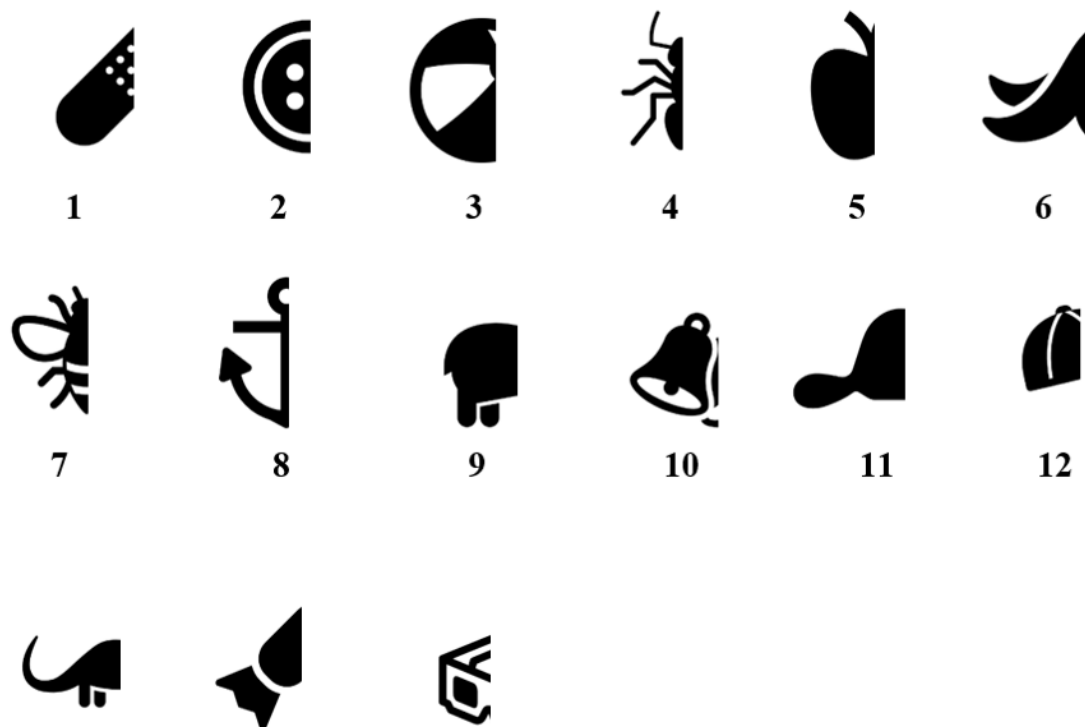
Obrázek 7: mapa (Slezská Harta upraveno, 2022)

Příloha 6: Aktivita – Skládačka, obrázek ke hře

Obrázek 8: fotka (Vápenná pec upraveno, 2011)

Příloha 7: Aktivita – Pavučina, obrázky ke hře

Obrázek 9: ikony (zvířata a věci, 2022)

Příloha 8: Aktivita – Pavučina, lístky ke hře

Obrázek 10: lístky (slovní přesmyčky, 2022)

SOPČNĚLE

VEŠTNÍAVTÍ

JANDETE

DELVE

CHKUYÍN

Obrázek 11: lístky (slovní přesmyčky, 2022)

Příloha 9: Aktivita – Získání indicií, lístky ke hře

- 1 – druhý břeh
- 2 – světlo
- 3 – cesta lodí
- 4 – moc lesa
- 5 – od mola pohled' rovně
- 6 – krystaly tě navedou
- 7 – za vodou jdi vpravo
- 8 – magie
- 9 – cesta z tábora
- 10 – obří krystal hledej
- 11 – cesta nebude lehká
- 12 – řada úkolů tě čeká
- 13 – nehledej peníze
- 14 – malý krystal v obálce
- 15 – voda v lahvičce
- 16 – obrázek pádla
- 17, 18, 19, 20 – prázdné

Příloha 10: Aktivita – Plavba k pokladu, lístky ke hře

1. bójka – Vaše loď vjela do nebezpečného víru a ztratila směr. Plujte s ní k modré bójce (Pozn.: To je asi 100 metrů od bójky s úkolem a zase zpět, pak můžete pokračovat.).
2. bójka – Vaši loď napadl žralok a zničil Vám 2 pádla. K dalšímu úkolu pádlujte pouze zbývajícimi pádly.
3. bójka – Ve Vaší lodi je díra. Vyšlete jednoho odvážlivce, který doplave k modré bójce (Pozn.: To je asi 50 metrů a plavec donese pásku na zalepení – malý čtvereček, který nalepíte na dno.).
4. bójka – Doplňte zásoby vody a naplňte tuto láhev vodou pomocí vršků. Až tak učiníte, vylejte vodu a pokračujte (Pozn.: Láhev 1,5 litru, děti ji naplňují vršky.).
5. bójka – Vaše loď se přetížila. Vyberte 2 nebo 3 dobrovolníky, kteří k cíli doplavou sami.

Příloha 11: Dotazníky

Dotazník pro mladší děti

Jméno: _____

Věk: _____

Název družiny: _____

Jak se Ti tábor líbil? (Vymaluj)

Koho z bytostí, které jsme potkali si měl/a rád/a? (Vyber i více)

a) pirát   b) stařešina   c) víla   d) vodník   e) skřítek

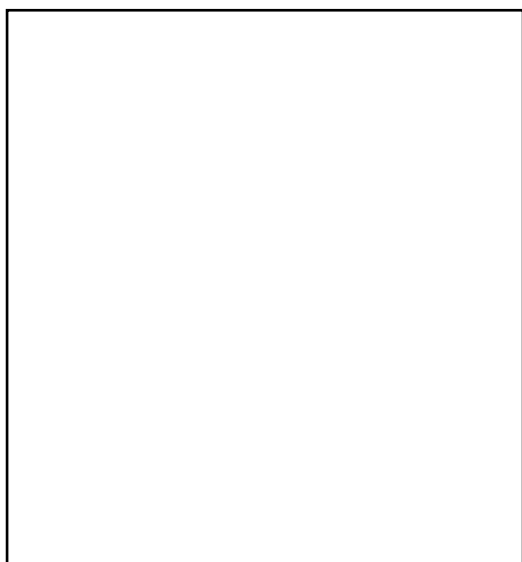
Která hra se Ti líbila nejvíce?

_____

Co se Ti nelíbilo?

_____

Nakresli, co Tě napadne, když se řekne letošní tábor.

Dotazník pro starší děti

Jméno: _____

Věk: _____

Název družiny: _____

Jak se Ti tábor líbil? (Vymaluj)

Seřaď bytosti, se kterými jsme se potkali od své oblíbené po nejméně oblíbenou.

(Očísluj od 1-5, 1- nejoblíbenější, 5- nejméně oblíbená)

pirát ___   stařešina ___   víla ___   vodník ___   skřítek ___

Napiš jednu aktivitu, která se Ti nejvíce líbila a proč.

Napiš jednu aktivitu, která se Ti moc nelíbila, nebo Tě nebavila a proč.

Při které aktivitě jsi pocíval největší

strach _____

radost _____

adrenalin _____

znudění _____

Napiš jedno slovo, které Tě napadne, když se řekne letošní skautský tábor:

_____

Anotace

Jméno a Příjmení:	Anna Kovářiková
Katedra:	Cyrilometodějská a teologická fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. Milena Öbrink Hobzová, Ph.D
Rok obhajoby:	2022

Název práce:	Zážitkový tábor pro skautský oddíl Velký Újezd
Název práce v angličtině:	Experience camp for Scout troop Velký Újezd
Anotace práce:	<p>Cílem projektu je vytvořit zážitkový tábor pro skauty. První část je teoretická. Přibližuje historii skautingu, skautské zdatnosti, ideály, akce, představuje také skautský oddíl ve Velkém Újezdě a skautské středisko Ladislava Ruska ve Velkém Týnci. Další část se zabývá charakteristikou tábora a jeho náplní v jednotlivých dnech. Program je zaměřen na hledání pokladu, řešení záhad, rozeznání dobra od zla a na spolupráci mezi účastníky. Tábor je určen pro skauty újezdského oddílu, tedy děti ve věku od 6 do 15 let.</p>
Klíčová slova:	Skaut, tábor, projekt, děti, poklad
Anotace v angličtině:	<p>The aim of the project is to create an experiential camp for Scouts. The first part is theoretical. It introduces the History of Scouting, Scouting skills, ideals, events, it also presents the Scout Troop in</p>

	<p>Velký Újezd and the Ladislav Ruska Scout Centre in Velké Týnec.</p> <p>The next part deals with the characteristics of the Camp, its contents daily programme . The programme focuses on treasure hunting, solving mysteries, knowing good from evil and cooperation between participants. The Camp is intended for Scouts of the Újezd troop, i.e. children aged from 6 to 15 years.</p>
<p>Klíčová slova v angličtině:</p>	<p>Scout, Camp, project, children, treasure</p>
<p>Přílohy vázané v práci:</p>	<p>Příloha 1: Finanční příspěvky Střediska Ladislava Ruska Velký Týnec</p> <p>Příloha 2: Denní řád</p> <p>Příloha 3: Jídelníček tábora</p> <p>Příloha 4: Skautské znaky</p> <p>Příloha 5: Aktivita – Luštění mapy, mapa ke hře</p> <p>Příloha 6: Aktivita – Skládačka, obrázek ke hře</p> <p>Příloha 7: Aktivita – Pavučina, obrázky ke hře</p> <p>Příloha 8: Aktivita – Pavučina, lístky ke hře</p> <p>Příloha 9: Aktivita – Získání indicií, lístky ke hře</p> <p>Příloha 10: Aktivita – Plavba k pokladu, lístky ke hře</p> <p>Příloha 11: Dotazníky</p>
<p>Rozsah práce:</p>	<p>121 stran</p>
<p>Jazyk práce:</p>	<p>Čeština</p>

